

ความพร้อมของประชากรกับการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะชุมชน
อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

นายวัฒนพงษ์ สิงห์วิเศษ

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
การบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค
สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ปีการศึกษา 2556

ความพร้อมของประชากรกับการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะชุมชน
อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อนุมัติให้นำโครงงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

คณะกรรมการสอบโครงงาน

(รศ. ดร.พรศิริ จงกล)

ประธานกรรมการ

(รศ. ดร.อวิรุทธิ์ ชินกุลกิจนิวัฒน์)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาโครงงาน)

(อ. ดร.ปวีร์ ศิริรักษ์)

กรรมการ

(รศ. ร.อ. ดร.กนต์ธร ชำนิประศาสน์)

คณบดีสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

วัฒนพงษ์ สิงห์วิเศษ : ความพร้อมของประชากรกับการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
ขยะชุมชน อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา (THE READINESS OF PEOPLE IN
PARTICIPATION WITH DOMESTIC REFUSE MANAGEMENT, PHIMAI
DISTRICT, NAKHON RATCHASIMA) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.
อวิรุทธิ์ ชินกุลกิจนิวัฒน์

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพร้อมของประชากรในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะชุมชนของ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา โดยศึกษาจากผู้นำหมู่บ้าน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และประชาชนทั่วไป ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะชุมชนในระดับปานกลาง และยังขาดความรู้ความเข้าใจในการกำจัดขยะแต่ละประเภท รายงานนี้ได้ทำการวิเคราะห์แบบจำแนกกลุ่ม เพื่อแสดงให้เห็นว่า ประชากรกลุ่มหนึ่งๆ ควรเสริมความรู้ หรืออรรถรงค์ด้านความพร้อม เรื่องใด ซึ่งจะทำให้การส่งเสริมความพร้อมของประชากรสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

WATTANAPONG SINGWISET : THE READINESS OF PEOPLE IN
PARTICIPATION WITH DOMESTIC REFUSE MANAGEMENT, PHIMAI
DISTRICT, NAKHON RATCHASIMA. ADVISOR : ASSOC. PROF.
AVIRUT CHINKULKIJNIWAT. Ph.D.

The propose of this study is to investigate the readiness of people in participation with domestic refuse's management. The studied area is Phimai district, Nakhon Ratchasima. Samples were selected from group of the heads of Village Health Volunteer, the head of villages, and people those live in the studied area. Result from the study shows that a level the readiness of people in participation with domestic refuse's management is moderate. In addition, the people's knowledge on waste disposal is also at moderated level and needs to be improved. In depth analysis was also conducted and reported in this study such that any related organization in the studied area might consult the report to initiate a campaign for enhancing the readiness of people in participation with domestic refuse's management.

School of Civil Engineering
Academic Year 2013

Student's Signature _____
Advisor's Signature _____

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. อวิรุทธิ์ ชินกุลกิจนิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ ผู้ซึ่งให้คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจทานแก้ไขงานการศึกษาอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สำนักวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ประสิทธิภาพ ประสาทวิชาการ และประสบการณ์ต่างๆ ตลอดระยะเวลาของการศึกษาหลักสูตรนี้ ตลอดจนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านในสาขาวิชาการบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค ที่คอยให้ความช่วยเหลือแนะนำ และอำนวยความสะดวกตลอดระยะเวลาการศึกษา

ขอขอบพระคุณ คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบลในเมือง ผู้นำหมู่บ้าน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ประชาชนในตำบล และทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทำให้ได้ข้อมูลทุก ๆ ด้านอย่างครบถ้วน

ท้ายที่สุดผู้ศึกษาวิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ที่จะลืมมิได้ คือประชาชนผู้เสียภาษีทุกท่าน ที่มีส่วนทำให้กระผมได้รับทุนการศึกษาในครั้งนี้ และที่อยู่เบื้องหลังแห่งความสำเร็จคือ คุณพ่อ คุณแม่ ครอบครัว และเพื่อนๆ น้องๆ นักศึกษา ที่เป็นกำลังใจและมีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนมาโดยตลอด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าอิสระฉบับนี้จะสามารถเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจค้นคว้าประกอบการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

วัฒนพงษ์ สิงห์วิเศษ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญรูปภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 คำถามที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ.....	5
2 แนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 ความหมายของขยะหรือขยะมูลฝอย.....	6
2.2 ปัญหาที่เกิดจากขยะและนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	7
2.3 สถานที่กำจัดขยะ.....	11
2.4 การลดปริมาณขยะตามแนวคิด 1A4R.....	14
2.5 แนวความคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	16
2.6 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม.....	17
2.7 จิตสำนึก.....	19
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
3.1 พื้นที่ดำเนินการศึกษา.....	22
3.1.1 ข้อมูลทั่วไป.....	22
3.1.2 ตำรวจปริมาณขยะประเภทต่างๆ.....	22
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	23

3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	24
3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	24
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
4.1	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม.....	26
4.2	ข้อมูลปริมาณขยะประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยาก ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา.....	28
4.3	ข้อมูลความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา.....	35
4.4	ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	42
4.4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศต่างกัน.....	42
4.4.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุต่างกัน.....	43
4.4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน.....	48
4.5	ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความรู้ในการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	71
4.5.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีเพศต่างกัน.....	71
4.5.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีอายุต่างกัน.....	72
4.5.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน.....	74
4.5.4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน.....	76
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
5.1	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม.....	79

5.2	ข้อมูลปริมาณขยะประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยาก ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา.....	80
5.3	ข้อมูลความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา.....	81
5.4	ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	82
5.4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศต่างกัน.....	82
5.4.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุต่างกัน.....	82
5.4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน.....	84
5.4.4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน.....	86
5.4.5	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน.....	89
5.4.6	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยต่างกัน.....	90
5.5	ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความรู้ในการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	92
5.5.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีเพศต่างกัน.....	92
5.5.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีอายุต่างกัน.....	92
5.5.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน.....	92
5.5.4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน.....	93

5.6	อภิปรายผล.....	94
5.7	ข้อเสนอแนะ.....	95
	เอกสารอ้างอิง.....	97
	ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	100
	ภาคผนวก ข แบบเก็บตัวอย่างขยะมูลฝอยในครัวเรือน.....	108
	ประวัติผู้เขียน.....	110

สารบัญญัตินำ

ตารางที่	หน้า
2.1 ข้อดี ข้อเสียของการกำจัดขยะวิธีต่างๆแยกตามรายด้าน.....	13
3.1 ประชากรข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง.....	23
4.1 จำนวน ร้อยละ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม.....	26
4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา.....	36
4.5 จำนวน ร้อยละ เกี่ยวกับวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา.....	38
4.6 จำนวน ร้อยละ เกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา.....	41
4.7 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีอายุต่างกัน.....	42
4.8 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีอายุต่างกัน.....	45
4.9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีอายุต่างกัน.....	47
4.10 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีอาชีพต่างกัน.....	51
4.11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีอาชีพต่างกัน.....	52

4.23 การเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มี ระดับการศึกษาต่างกัน	77
4.24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้ของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน	78

สารบัญรูปภาพ

รูปที่	หน้า
4.1 ปริมาณขยะแต่ละประเภท.....	30
4.2 ปริมาณขยะรีไซเคิล.....	30
4.3 ปริมาณขยะอินทรีย์.....	31
4.4 ปริมาณขยะอันตราย.....	31
4.5 ปริมาณขยะย่อยสลายยาก.....	32
4.6 ปริมาณการทิ้งขยะแต่ละประเภทในครัวเรือนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่.....	32
4.7 ปริมาณการทิ้งขยะรีไซเคิลในครัวเรือนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่.....	33
4.8 ปริมาณการทิ้งขยะอินทรีย์ในครัวเรือนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่.....	33
4.9 ปริมาณการทิ้งขยะอันตรายในครัวเรือนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่.....	34
4.10 ปริมาณการทิ้งขยะย่อยสลายยากในครัวเรือนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่.....	34

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ขยะส่วนมากเกิดจากผลของการใช้ชีวิตประจำวันของมนุษย์ วันหนึ่งๆ มีสิ่งของเหลือใช้ และถูกทิ้งในปริมาณที่มากมาย จะเห็นได้ในมุมพื้นที่ที่มีมนุษย์อาศัยอยู่ ทั้งในเมือง และในชนบท ขยะคือสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้คนไม่ต้องการและทิ้งไป ขยะมีมากมายหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นของเหลว ของแข็ง ขยะที่ย่อยสลายได้และที่ย่อยสลายไม่ได้ ขยะมูลฝอยที่เผาไหม้ได้ขยะมูลฝอยที่เผาไหม้ไม่ได้ ขยะมูลฝอยที่เป็นพิษ ขยะมูลฝอยที่ไม่เป็นพิษ ถ้าหากมีการกำจัดไม่ถูกต้อง ขยะก็จะมีพิษต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอยที่เกิดมาจากชุมชนมีองค์ประกอบหลักอยู่ 4 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ขยะอินทรีย์ที่สามารถย่อยสลายได้ เช่น เศษอาหาร เศษใบไม้ใบหญ้าเป็นต้น
2. ขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ หรือขยะรีไซเคิล เช่น แก้ว กระดาษ โลหะ เหล็ก พลาสติก เป็นต้น
3. ขยะอันตรายหรือของเสียอันตราย เช่น แบตเตอรี่ หลอดไฟฟ้า ถ่านไฟฉายขยะติดเชื้อจากสถานบริการสาธารณสุขต่าง ๆ เป็นต้น
4. ขยะอื่น ๆ ทั่วไป เช่น เศษไม้ เศษผ้า เศษสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ขยะที่นำมาใช้ใหม่ได้คือขยะทั่วไป และขยะรีไซเคิล

ปัญหาการกำจัดขยะจากครัวเรือนในปัจจุบัน ได้ขยายตัวมากขึ้น มีสาเหตุมาจากหลายประการ การกำจัดที่ไม่ถูกต้อง ประชาชนขาดจิตสำนึกขาดความรู้ ขาดความร่วมมือ และที่สำคัญคือไม่มีสถานที่สำหรับทิ้งหรือเผาทำลาย ทำให้ยากต่อการกำจัด ยากต่อการควบคุม ปัญหาการกำจัดขยะส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง คือ การไม่มีที่ทิ้งขยะหรือเผาขยะประจำหมู่บ้านหรือชุมชน ทำให้เกิดการทิ้งขยะไม่เหมาะสม ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยในชุมชน ในครัวเรือนของตนเอง ไม่มีการคัดแยกขยะ ทำให้การจัดการขยะมูลฝอยของชุมชนในอนาคตมีแนวโน้มที่จะประสบปัญหามากยิ่งขึ้นอันเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น รูปแบบ และองค์ประกอบของขยะมูลฝอยชุมชนจะมีความยากต่อการกำจัดมากยิ่งขึ้น การต่อต้านของประชาชนในการก่อสร้างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย การขาดแคลนเครื่องมือและอุปกรณ์ในการเก็บรวบรวม ขนส่ง และกำจัด ข้อจำกัดด้านทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานตลอดจนงบประมาณในการดำเนินการ ขาดความร่วมมือจากชุมชนซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้การกำจัดขยะมูลฝอยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอย่างที่ควร ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ และจากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ให้เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้ **มาตรา 16** (17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย (19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

ด้วยเหตุนี้เองผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะสำรวจความพร้อมของประชาชนในการบริหารจัดการขยะในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลในเมืองประสบปัญหาปริมาณขยะมูลฝอยจากหมู่บ้านมีปริมาณมากขึ้นเนื่องจากการขยายตัวของชุมชนอย่างรวดเร็วกล่าวคือองค์การบริหารส่วนตำบลในเมืองมีพื้นที่ทั้งหมด 48.07 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 30,043.75 ไร่ โดยมีหมู่บ้านในพื้นที่ปกครองจำนวน 20 หมู่บ้าน มีจำนวนครัวเรือน 6,092 ครัวเรือน มีจำนวนประชากร 16,158 คน (สำนักบริหารการทะเบียนอำเภอพิมาย, สิงหาคม (2556))

การศึกษานี้จะมุ่งเน้นในการสำรวจความพร้อมของประชาชนในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะชุมชนและหาแนวทางการจัดการขยะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นภายในเขตรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในเมืองทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยภายในองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือในการแก้ปัญหาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อสำรวจปริมาณขยะประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไปและขยะอันตรายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
- 1.2.2 เพื่อสำรวจความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
- 1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

- 1.2.4 เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้การบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์กรการบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

1.3 คำถามที่ใช้ในการวิจัย

- 1.3.1 ปริมาณขยะประเภทต่าง ๆ ในเขตพื้นที่องค์กรการบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา มีลักษณะเป็นอย่างไร มากน้อยเพียงใด
- 1.3.2 ความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์กรการบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา เป็นอย่างไร มากน้อยเพียงใด
- 1.3.3 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาที่ต่างกัน จะมีความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์กรการบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันหรือไม่
- 1.3.4 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษาที่ต่างกัน จะมีความรู้การบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์กรการบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันหรือไม่

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

- 1.4.1 ด้านพื้นที่ พื้นที่ในการศึกษา คือ เขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรการบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
- 1.4.2 ด้านเนื้อหา การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาแนวทางการจัดการขยะในชุมชน
- 1.4.3 ด้านเวลา ระยะเวลาในการศึกษาครั้งนี้อยู่ในช่วงเดือน

1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

- 1.5.1 ขยะ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ผู้คนไม่ต้องการและทิ้งไป ขยะมีมากมายหลายรูปแบบทั้งที่เป็นของแข็งและของเหลวขยะที่ย่อยสลายได้และขยะที่ย่อยสลายไม่ได้ของที่ใช้ประโยชน์ได้และของที่ใช้ประโยชน์ไม่ได้และขยะมีพิษต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมหากมีการกำจัดที่ไม่ถูกต้อง

- 1.5.2 มูลฝอย** หมายถึง เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร ถ้ำ มูลสัตว์ หรือซากสัตว์ รวมตลอดถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น
- 1.5.3 ขยะแห้ง** หมายถึง ขยะมูลฝอยที่มีทั้งการเผาไหม้ได้และเผาไหม้ไม่ได้ ได้แก่ เศษกระดาษ เศษผ้า แก้ว โลหะ ไม้ พลาสติก ยาง ฯลฯ เป็นขยะมูลฝอยที่สามารถเลือกวัสดุที่ยังมีประโยชน์กลับมาใช้ได้อีก
- 1.5.4 ขยะเปียก** หมายถึง หมายถึง ขยะที่เกิดจากการเตรียมการประกอบ หรือการบริหารอาหาร ขยะจากตลาด จากการเก็บอาหารการซื้อขายอาหาร และผลผลิตที่เกี่ยวข้องกับอาหาร ได้แก่ อาหาร เศษพืชผัก เปลือกผลไม้ อินทรีย์วัตถุที่สามารถย่อยสลายเน่าเปื่อยง่ายมีความชื้นสูง และส่งกลิ่นเหม็นได้รวดเร็ว
- 1.5.5 ของเสีย** หมายถึง ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศเสีย มลสาร หรือวัตถุอันตรายอื่นใด ซึ่งถูกปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษรวมถึงกาก ตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านี้ที่อยู่ในสภาพของแข็ง ของเหลว หรือ แก๊ส
- 1.5.6 สิ่งแวดล้อม** หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์ได้ทำขึ้น
- 1.5.7 สิ่งปฏิกูล** หมายถึง อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึงสิ่งอื่น ๆ ใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น
- 1.5.8 ประชาชน** หมายถึง ผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
- 1.5.9 คุณภาพสิ่งแวดล้อม** หมายความว่า คุณภาพของธรรมชาติ อันได้แก่ สัตว์ พืช และทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ และสิ่งที่มนุษย์ได้ทำขึ้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพของประชาชน และสมบูรณ์สืบไปของมนุษยชาติ
- 1.5.10 มาตรฐานคุณภาพชีวิต** หมายถึง ค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำ อากาศ เสียงและสภาวะอื่น ๆ ของสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (คุณภาพชีวิตที่เกิดจากการจำกัดขยะในงานวิจัยฉบับนี้เท่านั้น)
- 1.5.11 มลพิษ** หมายถึง ของเสีย วัตถุอันตราย และมลสารอื่น ๆ รวมทั้งกากตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่ถูกปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือภาวะที่เป็นพิษอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ และให้หมายความ

รวมถึงรังสี ความร้อน แสง เสียง กลิ่น ความสั่นสะเทือน หรือเหตุรำคาญอื่น ๆ ที่เกิดหรือปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษด้วย

- 1.5.12 ภาวะมลพิษ** หมายถึง สภาวะที่สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงหรือปนเปื้อนโดยมลพิษ ซึ่งทำให้คุณภาพของสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เช่น มลพิษทางอากาศ มลพิษในดิน
- 1.5.13 แหล่งกำเนิดมลพิษ** หมายถึง ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม อาคาร สิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะ สถานที่ประกอบกิจการใด ๆ หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของมลพิษ
- 1.5.14 น้ำเสีย** หมายถึง ของเสียที่อยู่ในสภาพที่เป็นของเหลว รวมทั้งมลสารที่ปะปนหรือปนเปื้อนอยู่ในของเหลวนั้น
- 1.5.15 อากาศเสีย** หมายถึง ของเสียที่อยู่ในสภาพเป็นไอเสียน้ำมัน ก๊าซ เขม่า ฝุ่น ละออง เถ้าถ่าน หรือสารอื่นที่มีสภาพละเอียดบางจนสามารถรวมตัวอยู่ในบรรยากาศได้
- 1.5.16 เหตุรำคาญ** หมายถึง เหตุรำคาญกฏหมายว่าด้วยการสาธารณสุข
- 1.5.17 วัตถุอันตราย** หมายถึง วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุกัมมันตรังสี วัตถุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ทำให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือสิ่งแวดล้อม

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1.6.1 ทราบถึงปริมาณและประเภทของขยะมูลฝอยของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
- 1.6.2 ทราบถึงรูปแบบที่จะทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้อย่างเหมาะสม ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
- 1.6.3 นำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการและการวางแผนการจัดการขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาต่อไป

บทที่ 2

แนวความคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษา เรื่อง การสำรวจความพร้อมของประชากรในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะชุมชนอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อสำรวจปริมาณขยะประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไปและขยะอันตรายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อสำรวจความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน และ 4) เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้การบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน โดยผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 2.1 ความหมายของขยะหรือขยะมูลฝอย
- 2.2 ปัญหาที่เกิดจากขยะและนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 สถานที่กำจัดขยะ
- 2.4 การลดปริมาณขยะตามแนวคิด 1A4R
- 2.5 แนวความคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 2.6 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม
- 2.7 จิตสำนึก

2.1 ความหมายของขยะหรือขยะมูลฝอย

ขยะหรือขยะมูลฝอยหมายถึงสิ่งของที่เหลือจากการใช้ประโยชน์ซึ่งเกิดจากกระบวนการผลิตรวมถึงการใช้งานอย่างเหมาะสมในระดับหนึ่งของคนทุกกลุ่มทุกช่วงเวลาที่มาจากทุกสถานที่ ได้แก่อาคารบ้านเรือนที่พักอาศัยสถานที่ทำการโรงงานอุตสาหกรรมการเกษตรตลาดร้านค้าและบนถนนสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ในอีกรูปแบบหนึ่งที่จะเป็นนวัตกรรมเป็นพลังงานใหม่และอื่น ๆ ตามความเหมาะสมของสิ่งที่เหลือนั้นๆ ของคนทุกกลุ่มในช่วงเวลาต่อมาสถานใหม่ที่ใหม่หรือสถานที่เดิมก็ได้ยกเว้นอุจจาระและปัสสาวะของมนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งปฏิกูลสิ่งของที่เหลือใช้ได้แก่กระดาษทุกชนิดขวดแก้วเศษผ้าทุกชนิดเศษไม้เศษอาหารเศษยางและหนังเศษกระจกพลาสติกทุก

ชนิดกระป๋องทุกชนิดเศษวัสดุก่อสร้างกิ่งไม้ใบไม้มูลสัตว์ซากสัตว์ซากพืชผักผลไม้ขยะติดเชื้อและสารเคมี (พิชิตสกุลพราหมณ์, 2535, น.334; พัฒนามูลพฤกษ์, 2539, น.15; จตุพรบุณนาถ, 2540, น.9; สมนึกชัชวาลย์, 2543, น.10; วินัยวีระวัฒนานนท์และอุทุมพรไพหลิน, 2545, น.100; ชนินทร์เลิศคณาวณิชกุลและภัทราปัญญาวัฒนกิจ, 2547, น.1; เตือนจิตสุดสวาท, 2547, น.15; อารมณัฐเชิดชยา, 2549, น.9; และสมาคมพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2551, น.1) นอกจากนี้อาจเป็นเศษสิ่งของที่ทิ้งแล้วหยากเหยื่อ (พจนานุกรมราชบัณฑิตสถานพ.ศ. 2542, 2542, น.166 และ 1266) ตลอดจนของเหลือทิ้งประเภทที่เป็นของแข็งเป็นส่วนใหญ่อาจจะมีน้ำหรือกากตะกอนปนมาด้วยจำนวนหนึ่งหรือวัสดุที่เหลือใช้จากกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่เราไม่ต้องการและกำจัดออกไปยังมีของเสียที่เป็นพิษมีสารเคมีที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตในรูปการบาดเจ็บและการเจ็บป่วยโดยที่ความรุนแรงของสารเคมีจะขึ้นอยู่กับชนิดปริมาณและระยะเวลาของสารนั้น (วันชัยนิลพัฒน์, 2546, น.10; วิสูตรพิงษ์ชื่นและสัมฤทธิ์ทองศรี, 2545, น.177) และตามที่กรมควบคุมมลพิษ, (2553, น.2) ได้ให้ความหมายว่าขยะหรือมูลฝอยหมายถึงเศษกระดาษเศษผ้าเศษอาหารเศษสินค้าเศษวัสดุเก่าถุงพลาสติกภาชนะที่ใส่อาหารมูลสัตว์ซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนนจากตลาดที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่นและหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื่อมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนหรือครัวเรือนยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช่แล้วของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

2.2 ปัญหาที่เกิดจากขยะและนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ขยะที่เกิดขึ้นหากไม่มีการเก็บและกำจัดให้ถูกต้องตามหลักวิชาการแล้วนั้นจะก่อให้เกิดปัญหาในชุมชน ที่สำคัญคือ

- 2.2.1 เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและพาหะนำโรค เช่น แมลงวัน แมลงสาบและเป็นที่อยู่อาศัยของหนู
- 2.2.2 มลภาวะของเสียทำให้สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในชุมชนเกิดมลพิษ เช่น น้ำเสีย
- 2.2.3 ก่อให้เกิดเหตุรำคาญต่อชุมชน เช่น กลิ่นเหม็น
- 2.2.4 การสูญเสียทางเศรษฐกิจ เช่น ชุมชนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยและค่ารักษาพยาบาลหากประชาชนได้รับโรคร้ายไข้เจ็บจากพิษของขยะเช่น โรคทางเดินอาหาร ที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรียต่าง ๆ
- 2.2.5 ทำให้ดินเสื่อมสภาพซึ่งเกิดมาจากดินมีสภาพเป็นเกลือกรดหรือด่าง หรือมีพิษที่ก่อให้เกิดอันตรายกับสิ่งที่มีชีวิตในดิน

ตามกรอบแนวทางตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ได้วางกรอบแนวทางด้านสิ่งแวดล้อมเอาไว้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2543, หน้า 1-27) ซึ่งกรอบแนวทางดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการวางแผนงานในการบริหารจัดการขยะได้ โดยมีสาระดังนี้

- ก) ปรับการบริหารการเมืองและชุมชน โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมและรากฐานทางสังคมที่เข้มแข็ง นับตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชนและสังคม รวมถึงพัฒนาเมืองและชุมชนทุกระดับให้น่าอยู่ มีความสงบ สะอาด ปลอดภัย มีความเป็นระเบียบ เคารพในกฎกติกา รวมถึงสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้มีความรับผิดชอบในการรักษาทรัพย์สินสาธารณะ
- ข) พัฒนาสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชน โดยให้มีการวางแผนและวางผังเมืองในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลในทางปฏิบัติมีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี ภาคเอกชนร่วมลงทุนและประชาชนมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายมีการฟื้นฟูรักษาเอกลักษณ์ของเมืองและวิถีชุมชน ตลอดจนการยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมแก่ผู้มีรายได้น้อยและคนยากจน ทั้งในเมืองและชนบท
- ค) พัฒนาศักยภาพทางเศรษฐกิจของเมืองและชุมชนอย่างสอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ โดยเน้นการสร้างสมดุลกับสภาวะแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและการพัฒนาสังคม ควบคู่ไปกับการกระจายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ เชื่อมโยงเมือง ชนบท และชุมชนอย่างทั่วถึงและพอเพียง

ในขณะเดียวกันได้กำหนดยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมจากท้องถิ่น ชุมชน และประชาชนอย่างจริงจัง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2543, หน้า 1-27) โดยมีสาระดังนี้

- ก) ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่มีความเสื่อมโทรมรุนแรง ทั้งทรัพยากรป่าไม้และป่าชายเลน ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรชายฝั่งทะเล และทะเลไทย
- ข) เปิดโอกาสและเพิ่มขีดความสามารถแก่ท้องถิ่น ชุมชน และประชาชน ให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นการสร้างจิตสำนึก และใช้มาตรการเพื่อป้องกันลดปัญหาและมีส่วนร่วมกับภาระค่าใช้จ่าย
- ค) บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มงวด

กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน ไว้ในนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540 – 2559 โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย (สำนักงานนโยบายและสิ่งแวดล้อม, 2540, หน้า 1-7)

- ก) นโยบายป้องกันและขจัดมลพิษจากมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ประกอบด้วยนโยบายสำคัญ 4 ประการ คือ
- (1) ให้มีการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล ตั้งแต่ การเก็บกัก การเก็บขน การขนส่ง และการกำจัด
 - (2) ควบคุมอัตราการผลิตขยะมูลฝอยของประชากร และส่งเสริมการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์
 - (3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนร่วมลงทุน ก่อสร้าง และ/หรือ บริหารและดำเนินระบบจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
 - (4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเอกชนและประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหามูลฝอยและสิ่งปฏิกูลมากขึ้น
- ข) แนวทางการดำเนินการ
- ข.1) ด้านการจัดการ
- (1) ใช้หลักการ “ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย” ทั้งกับประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้ผลิตขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หรือดำเนินการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความเสียหายต่อสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อม
 - (2) ให้มีการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลระดับจังหวัด ให้สอดคล้องกับแผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ ครบวงจร ตั้งแต่การเก็บขน การขนส่ง และการกำจัด
 - (3) สนับสนุนให้เอกชนดำเนินธุรกิจการบริการด้านการเก็บขนส่งและกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ทั้งในรูปของการว่าจ้าง การร่วมลงทุน หรือการใช้สัมปทาน / รับจ้างควบคุมระบบกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
 - (4) กำหนดองค์กรและหน้าที่ในการควบคุม กำกับ ดูแล การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนให้มีประสิทธิภาพ

- (5) ให้จัดหัดจัดเตรียมที่ดินที่เหมาะสมสำหรับใช้กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลระยะยาว รวมทั้งการกำหนดพื้นที่สงวนไว้เพื่อการกำจัดขยะมูลฝอยในผังเมือง
- (6) นำระบบที่ผู้ผลิตต้องรับผิดชอบต่อซากหรือบรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้วจากผู้บริโภค เพื่อนำไปกำจัดหรือหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์ รวมทั้งกำหนดประเภทของผลิตภัณฑ์ที่ผู้ผลิตต้องนำกลับคืน เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอย
- (7) ติดตามตรวจสอบ และประเมินสภาพปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของชุมชน และแหล่งกำเนิดต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และพัฒนาระบบข้อมูลการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและทันสมัยตลอดเวลารวมทั้งมีศูนย์ประสานข้อมูลการนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์

ข.2) ด้านการลงทุน

- (1) ให้มีการลงทุนก่อสร้างสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่ถูกสุขลักษณะและจัดหาเครื่องจักรกลที่เหมาะสม โดยรัฐร่วมลงทุนกับภาคเอกชนหรือรัฐสนับสนุนงบประมาณทั้งหมด หรือสมทบบางส่วนให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ
- (2) ส่งเสริมการลงทุนและใช้สิ่งจูงใจแก่ภาคเอกชนที่ดำเนินธุรกิจหรือองค์กรสาธารณะประโยชน์ที่ทำงานเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล รวมทั้งการนำของเสียกลับมาใช้ประโยชน์โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม
- (3) จัดตั้งศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลส่วนกลางที่สามารถใช้ร่วมกันได้ระหว่างชุมชนหลายแห่งที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน
- (4) ปรับปรุงและฟื้นฟูสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยเดิม ที่ถูกสุขลักษณะในพื้นที่ชุมชนทั่วประเทศ ตามลำดับความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น

ข.3) ด้านกฎหมาย

- (1) ปรับปรุง แก้ไข กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับอัตราค่าธรรมเนียมการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และอัตราค่าธรรมเนียมการลดและการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย
- (2) กำหนดมาตรฐานควบคุมมลพิษจากสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย เช่น มาตรฐานน้ำทิ้ง มาตรฐานการระบายอากาศเสียจากปล่องเตาเผาขยะมูลฝอยและเมรุ

- (3) กำหนดให้สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกต้องควบคุมการระบายของเสียให้เป็นมาตรฐานที่กำหนด
- (4) กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกลไกการเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอยและลดปริมาณขยะมูลฝอย
- (5) กำหนดระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดจากการก่อสร้างสถานียขนส่ง รถไฟ รถโดยสาร และเรือแพ
- (6) กำหนดให้มีระบบติดตาม บันทึกภาวะมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษ โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีบทบาทในการตรวจสอบมากขึ้น และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในระบบการติดตามตรวจสอบ

ข.4) ด้านการสนับสนุน

- (1) สนับสนุนให้มีการศึกษา วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อนำมาใช้แก้ปัญหา และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (2) ให้มีการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ด้านวิชาการและการบริหารจัดการแก่เจ้าหน้าที่ของภาครัฐและภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (3) สนับสนุนกิจกรรมเพื่อปลูกฝังทัศนคติและสร้างค่านิยม ให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปในการรักษาความสะอาดของบ้านเมืองและการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่ถูกต้อง

2.3 สถานที่กำจัดขยะ

เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย และสถานที่นำวัสดุกลับคืน ต้องมีลักษณะดังนี้

- 1) ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2528
- 2) ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตโบราณสถาน ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ไม่น้อยกว่า 1 กิโลเมตร
- 3) ควรตั้งอยู่ห่างจากชุมชนหลักไม่น้อยกว่า 1 กิโลเมตร ตามข้อกำหนดกรมควบคุมมลพิษ

ส่วนพื้นที่ของสถานที่กำจัดโดยเตาเผาและสถานที่หมักทำปุ๋ยต้องมีลักษณะดังนี้

- 1) ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2528
- 2) ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตโบราณสถาน ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ไม่น้อยกว่า 1 กิโลเมตร
- 3) ควรตั้งอยู่ห่างจากชุมชนหลักไม่น้อยกว่า 2 กิโลเมตร ตามข้อกำหนดกรมควบคุมมลพิษ
- 4) ที่ตั้งของสถานที่กำจัดโดยเตาเผาควรเป็นที่โล่ง ไม่อยู่ในที่อับลม

ส่วนเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ของสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยจะต้องมีลักษณะดังนี้

- 1) ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2528
- 2) ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตโบราณสถาน ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ไม่น้อยกว่า 1 กิโลเมตร
- 3) ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตสนามบินไม่น้อยกว่า 5 กิโลเมตร
- 4) ควรตั้งอยู่ห่างจากบ่อน้ำดื่ม หรือโรงผลิตน้ำประปาในปัจจุบันไม่น้อยกว่า 700 เมตร
- 5) ควรตั้งอยู่ห่างจากแหล่งน้ำธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นมา รวมทั้งพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetland) ไม่น้อยกว่า 300 เมตร
- 6) เป็นพื้นที่ซึ่งสภาพธรณีวิทยา หรือลักษณะใต้พื้นดินมั่นคงแข็งแรงพอที่จะรองรับขยะมูลฝอย
- 7) ควรเป็นพื้นที่ดอน ในกรณีเป็นพื้นที่ลุ่มที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมฉับพลันหรือน้ำป่าไหลหลากจะต้องมีมาตรการป้องกันแก้ไข
- 8) ควรเป็นพื้นที่ซึ่งระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึก ในกรณีที่ระดับน้ำใต้ดินอยู่สูงจะต้องมีมาตรการป้องกันแก้ไข
- 9) ควรเป็นพื้นที่ต่อเนื่องผืนเดียวและมีขนาดเพียงพอ สามารถใช้งานฝังกลบได้ไม่น้อยกว่า 20 ปี

ทั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษ (กรมควบคุมมลพิษ, 2536) ได้แสดงตารางเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียในแต่ละด้านของวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยทั้งสามแบบไว้ดังสรุปในตาราง 2.1

ตารางที่ 2.1 ข้อดี ข้อเสียของการกำจัดขยะวิธีต่าง ๆ แยกตามรายด้าน

ตารางแสดงสรุปข้อเปรียบเทียบวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย			
ข้อพิจารณา	วิธีการกำจัดมูลฝอย		
	การเผา	การหมักปุ๋ย	การฝังกลบ
1. ด้านเทคนิค	ข้อดี	ข้อดี	ข้อดี
1.1 ความยากง่ายในการดำเนินการและซ่อมบำรุง	-ใช้เทคโนโลยีค่อนข้างสูง การเดินเครื่องยุ่งยาก	-ใช้เทคโนโลยีสูงพอควร	-ใช้เทคโนโลยีไม่สูงนัก
	ข้อเสีย	ข้อเสีย	ข้อเสีย
	-เจ้าหน้าที่ควบคุมต้องมีความชำนาญสูง	-เจ้าหน้าที่ควบคุมมีระดับความรู้สูงพอควร	-เจ้าหน้าที่ควบคุมระดับความรู้ธรรมดา
1.2 ประสิทธิภาพในการกำจัด	ข้อดี	ข้อดี	ข้อดี
- ปริมาณมูลฝอยที่กำจัดได้	-ลดปริมาณได้ 60 – 65% ที่เหลือต้องนำไปฝังกลบ	-ลดปริมาณได้ 30 – 35% ที่เหลือต้องนำไปฝังกลบหรือเผา	-สามารถกำจัดได้ 100%
-ความสามารถในการฆ่าโรค	-กำจัดได้ 100%	-กำจัดได้ 100%	-กำจัดได้เพียงเล็กน้อย
1.3 ความยืดหยุ่นของระบบ	ข้อเสีย	ข้อเสีย	ข้อดี
	-ต่ำ หากเกิดปัญหาเครื่องจักรกลชำรุดไม่สามารถปฏิบัติการได้	-ต่ำ หากเครื่องจักรกลชำรุดไม่สามารถปฏิบัติการได้	-สูง แม้ว่าเครื่องจักรกลจะชำรุดยังสามารถกำจัดหรือรอการกำจัดได้
1.4 ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม			
-น้ำผิวดิน	-ไม่มี	-อาจมีได้	-มีความเป็นไปได้สูง
-น้ำใต้ดิน	-ไม่มี	-อาจมีได้	-มีความเป็นไปได้สูง
-อากาศ	-มี	-ไม่มี	-อาจมีได้
-กลิ่น แมลง พาหนะนำโรค	-ไม่มี	-อาจมีได้	-มี

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ตารางแสดงสรุปข้อเปรียบเทียบวิธีการกำจัดขยะมูลฝอย			
ข้อพิจารณา	วิธีการกำจัดมูลฝอย		
	การเผา	การหมักปุ๋ย	การฝังกลบ
1.5 ลักษณะสมบัติของมูลฝอย	ข้อเสีย -ต้องเป็นสารที่เผาไหม้ได้มีค่าความร้อนไม่ต่ำกว่า 4,500k/kg และความชื้นไม่มากกว่า 40%	ข้อเสีย -ต้องเป็นสารที่ย่อยสลายได้มีความชื้น 50 – 70%	ข้อดี -รับมูลฝอยได้เกือบทุกประเภท ยกเว้นมูลฝอยติดเชื้อ หรือ สารพิษ
1.6 ขนาดที่ดิน	ข้อดี -ใช้เนื้อที่น้อย	ข้อดี -ใช้เนื้อที่ปานกลาง	ข้อเสีย -ใช้เนื้อที่มาก
2. ด้านเศรษฐกิจ	ข้อดี -สูงมาก	ข้อดี -ค่อนข้างสูง	ข้อดี -ค่อนข้างต่ำ
2.1 เงินลงทุนในการก่อสร้าง	ข้อดี -สูง	ข้อดี -ค่อนข้างสูง	ข้อดี -ค่อนข้างต่ำ
2.2 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและซ่อมบำรุง	ข้อดี -สูง	ข้อดี -ค่อนข้างสูง	ข้อดี -ค่อนข้างต่ำ
2.3 ผลพลอยได้จากการกำจัด	ข้อดี -ได้พลังงานความร้อนจากการเผา	ข้อดี -ปุ๋ยอินทรีย์จากการหมักและพวดโลหะที่แยกก่อนหมัก	ข้อดี -ได้ก๊าซมีเทนเป็นเชื้อเพลิง -ปรับพื้นที่เป็นสวนสาธารณะ

2.4 การลดปริมาณขยะตามแนวคิด 1A4R

A : Avoid คือ การหลีกเลี่ยงการใช้การบริโภคต่าง ๆ ที่ทำให้สิ้นเปลืองพลังงาน ซึ่งเราสามารถเลือกที่จะเลี่ยงหรือเลิกการใช้การบริโภคต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น การใช้ผ้าเช็ดหน้าแทนกระดาษทิชชู การใช้מידโคนชนิดเปลี่ยนใบมิดแทนชนิดที่ใช้แล้วทิ้ง การบริโภคเครื่องดื่มที่บรรจุในขวดแก้วแทนขวดพลาสติก การใช้ปั่นโตะหรือกล่องข้าวแทนถุงหรือกล่องโฟม การหลีกเลี่ยงการใช้ชิ้นพลาสติกหรือตะเกียบที่ใช้ครั้งเดียวทิ้งหรือถ้าจำเป็นต้องใช้ก็ควรเก็บมาใช้ใน

ครั้งต่อๆ ไป ใช้ถ่านชาร์จ์ที่ใช้ได้หลายครั้งแทนการใช้อ่านที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมการใช้บริโภคที่สิ้นเปลืองพลังงานเลือกใช้สิ่งของที่ใช่แล้ว สามารถใช้ได้อีกหลาย ๆ ครั้ง นับเป็นการอนุรักษ์พลังงานได้อย่างดี

R : Reduce คือ การลดการใช้ การบริโภคทรัพยากรที่ไม่จำเป็นลง ลองมาสำรวจกันว่าเราจะลดการบริโภคที่ไม่จำเป็นตรงไหนได้บ้าง โดยเฉพาะการลดการบริโภคทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป เช่น น้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน และแร่ธาตุต่าง ๆ การลดการใช้นี้ทำได้ง่าย ๆ โดยการเลือกใช้เท่าที่จำเป็น เช่น ปิดไฟทุกครั้งที่ไม่ใช้งานหรือเปิดเฉพาะจุดที่ใช้งานปิดคอมพิวเตอร์และเครื่องปรับอากาศเมื่อไม่ใช่เป็นเวลานานๆ ถอดปลั๊กของเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น กระจกน้ำร้อนออกเมื่อไม่ได้ใช้เมื่อต้องการเดินทางใกล้ๆ ก็ควรใช้วิธีเดินขี้อักรยานหรือนั่งรถโดยสารแทนการขับรถไปเอง เป็นต้น เพียงเท่านี้เราก็สามารถเก็บทรัพยากรด้านพลังงานไว้ใช้ได้นานขึ้น ประหยัดพลังงานและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอีกด้วย

R : Reuse คือ การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด โดยการนำสิ่งของเครื่องใช้มาใช้ซ้ำ ซึ่งบางอย่างอาจใช้ซ้ำได้หลาย ๆ ครั้ง เช่น การนำชุดทำงานเก่าที่ยังอยู่ในสภาพดีมาใส่เล่นหรือใส่นอนอยู่บ้านหรือนำไปบริจาคแทนที่จะทิ้งไปโดยเปล่าประโยชน์ การนำกระดาษรายงานที่เขียนแล้ว 1 หน้า มาใช้ในหน้าที่เหลือหรืออาจนำมาทำเป็นกระดาษโน้ตช่วยลดปริมาณการตัดต้นไม้ได้เป็นจำนวนมาก การนำขวดแก้วมาใส่น้ำรับประทานหรือนำมาประดิษฐ์เป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น แจกัน ดอกไม้หรือที่ใส่ดินสอ เป็นต้น นอกจากจะช่วยลดค่าใช้จ่ายลดการใช้พลังงานแล้ว ยังช่วยรักษาสีสิ่งแวดล้อมและยังได้ของน่ารักๆ จากการประดิษฐ์ไว้ใช้งานอีกด้วย

R : Recycle คือ การนำหรือเลือกใช้ทรัพยากรที่สามารถนำกลับมารีไซเคิลหรือนำกลับมาใช้ใหม่เป็นการลดการใช้ทรัพยากรในธรรมชาติจำพวกต้นไม้ แร่ธาตุต่าง ๆ เช่น ทราย เหล็ก อลูมิเนียม ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้สามารถนำมารีไซเคิลได้ยกตัวอย่างเช่น เศษกระดาษสามารถนำไปรีไซเคิลกลับมาใช้เป็นกล่องหรือถุงกระดาษ การนำแก้วหรือพลาสติกมาหลอมใช้ใหม่เป็นขวดภาชนะใส่ของหรือเครื่องใช้อื่น ๆ ฝากระป๋องน้ำอัดลมก็สามารถนำมาหลอมใช้ใหม่หรือนำมาบริจาคเพื่อทำขาเทียมให้กับคนพิการได้

R : Rethink คือ การเปลี่ยนความคิดหรือคิดก่อนใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และเลือกใช้ทรัพยากรที่สามารถนำกลับมารีไซเคิลหรือนำกลับมาใช้ใหม่เป็นการประหยัดพลังงานที่ยั่งยืนโดยการเปลี่ยนที่ตัวเราเริ่มต้นที่ตัวเราแล้วส่งผ่านไปยังคนรอบข้างจากบุคคลขยายผลไปถึงครอบครัวส่งต่อไปยังชุมชน

หากเราสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามหลักการของ 1A4R ได้แล้ว นอกจากคุณจะทำให้สิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวคุณน่าอยู่แล้ว ยังช่วยประหยัดเงิน ประหยัดทรัพยากรของชาติอีกด้วย

2.5 แนวความคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้นมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

โคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1981 : 6) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับ 4 มิติ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร
2. การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

โดยสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกคนของชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือ และเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา รวมถึงได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนานั้นอย่างเสมอภาค

องค์การสหประชาชาติ (United Nation, 1981 : 5) และรีเดอร์ (Reeder, 1974: 39) ได้ให้ความหมายเจาะจงถึงการมีส่วนร่วมว่าการมีส่วนร่วมเป็นการปะทะสังสรรค์ทางสังคม ทั้งในลักษณะการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคล และการมีส่วนร่วมของกลุ่มนอกจากนี้ สุชาติ จักรพิสุทธิ์ (ออนไลน์, 2547) ศึกษาเรื่องชุมชนกับการมีส่วนร่วม สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

1. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านเหตุผล โดยการเปิดโอกาสให้สังคมองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ประชาชนมีบทบาทหลักตามสิทธิ หน้าที่ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตั้งแต่การคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ วางแผน การร่วมปฏิบัติและการรับผิดชอบในผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้งส่งเสริมชักนำ สนับสนุนให้การดำเนินงานเกิดผลประโยชน์ต่อชุมชนตามอุดมการณ์ที่กำหนดด้วยความสมัครใจ
2. ลักษณะการมีส่วนร่วมจากความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ เป็นการมีส่วนร่วมของชุมชนที่การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ อารมณ์ รวมทั้ง ค่านิยมของประชาชนเป็นเครื่องชี้นำตนเองให้เข้ามามีส่วนร่วม แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์การกระทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทำให้ผู้เข้ามามีส่วนร่วมเกิดความผูกพัน มีความรู้สึกรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่ดำเนินงานด้วยความสมัครใจ

จากแนวคิดและทัศนะที่ได้กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด สามารถแยกประเด็นสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเกิดขึ้นจากเป้าหมายที่ต้องการ ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรมประเพณี ความผูกพัน การเสริมแรง โอกาส ความสามารถ การสนับสนุนความคาดหวังในสิ่งที่ต้องการ โดยมีพื้นฐานของการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของเหตุผล
2. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของค่านิยม
3. การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของประเพณี

การมีส่วนร่วมบนพื้นฐานของความผูกพัน ความสนใจ การมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น เกิดจากจิตใจที่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มคนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตทางสังคม ซึ่งการทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น ผู้ดำเนินงานจะต้องมีความเข้าใจในวิถีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี ทัศนคติของบุคคล เพื่อให้เกิดความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม

2.6. ปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วม

การที่ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมนั้นมีปัจจัยที่ส่งผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิด ดังนี้

คูฟแมน (Koufman, 1949 : 7) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนในชนบท พบว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพ รายได้และระยะเวลาการอยู่อาศัยในท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

นอกจากนี้ ประยูร ศรีประสาธน์ (2542 : 5) ได้นำเสนอปัจจัยของการมีส่วนร่วมว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม มีด้วยกัน 3 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ
2. ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่ม
3. ปัจจัยด้านการสื่อสาร ได้แก่ การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปปัจจัยต่อการมีส่วนร่วมทำกิจกรรมได้ ดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ต่าง ๆ
2. ลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อาชีพ รายได้ การได้รับข้อมูลข่าวสารได้แก่ ความถี่ในการรับรู้ข่าวสาร และแหล่งที่มาของข่าวสาร

2.6.1 ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถแบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ

1. อุปสรรคด้านการเมือง เกิดจากการไม่กระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่ประชาชน
2. อุปสรรคด้านเศรษฐกิจ ภาวะเศรษฐกิจโลกตกต่ำ

3. อุปสรรคด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมในแต่ละพื้นที่ที่ทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้

2.6.2 ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน

การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เพื่อการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนนั้น มีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชน ดังนี้ ฟอ์นารอฟ (Fornaroff, 1980:104) เสนอว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนมีขั้นตอนการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การวางแผน รวมถึงการตัดสินใจในการกำหนด เป้าหมาย กลวิธี ทรัพยากรที่ต้องใช้ ตลอดจนการติดตามประเมินผล
2. การดำเนินงาน
3. การใช้บริการจากโครงการ
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

นอกจากนี้ อภิญา กังสนารักษ์ (2544 : 14 – 15) ได้นำเสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอน คือ

1. การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการร่วมกันหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ภายในชุมชนร่วมตัดสินใจกำหนดความต้องการและร่วมลำดับความสำคัญของความต้องการ
2. การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ แนวทางการดำเนินงาน รวมถึงทรัพยากรและแหล่งวิทยากรที่จะใช้ในโครงการ
3. การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินโครงการ ทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ เพื่อให้รู้ว่าผลจากการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยสามารถกำหนดการประเมินผลเป็นระยะต่อเนื่องหรือประเมินผลรวมทั้งโครงการในคราวเดียวกันก็ได้

ส่วน อकिन รพีพัฒน์ (2547 : 49) ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางแก้ไข
2. การตัดสินใจเลือกแนวทาง และวางแผนพัฒนา แก้ไขปัญหา
3. การปฏิบัติงานในกิจกรรมการพัฒนาตามแผน
4. การประเมินผลงานกิจกรรมการพัฒนา

ขั้นตอนการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนวิรัช วิรัชนิภาวรรณ (ออนไลน์. 2547) ได้สรุปและนำเสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมใน 2 ลักษณะ ได้แก่

ลักษณะที่ 1 มีขั้นตอนดังนี้

1. การคิด
2. การตัดสินใจ
3. การวางแผน
4. การลงมือปฏิบัติ

ลักษณะที่ 2 มีขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดปัญหา
2. การวางแผน
3. การดำเนินงาน
4. การประเมินผล

2.7 จิตสำนึก

เกษมตันดิผลาชีวะ, นายแพทย์ (2540) ได้กล่าวว่าจิตสำนึก (Conscious) หมายถึงภาวะที่ตื่นและมีความรู้สึกสามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้ ไตรรงค์เฉวียงหงส์ (2544, น.7) สรุปว่าจิตสำนึก (Consciousness) หมายถึงลักษณะของจิตใจที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ความคิดและความรู้สึกของคนเราต่อสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นแล้วมีความโน้มเอียงทางจิตใจที่ตระหนักหรือมีความสนใจตั้งใจที่จะเลือกปฏิบัติต่อสิ่งเร้าเหล่านั้นอย่างไรวิทยาเชิงกุล (2552, น.54) จิตสำนึก (Conscious or Consciousness) หมายถึงสติการรู้ตัวรับรู้ทางด้านประสาทสัมผัสความคิดและความรู้สึกของตัวเองความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมภายนอกในขณะใดขณะหนึ่ง

สรุปว่าจิตสำนึก (Conscious or Consciousness) เป็นความรู้สึกนึกคิดและความตระหนัก (Awareness) ถึงความรับผิดชอบ (Responsibility) ในสิ่งที่ตนเป็นที่ต้องปฏิบัติซึ่งเกิดมาจากภายในจิตใจอย่างเป็นธรรมชาติ

2.7.1 ลักษณะของจิตสำนึกในภาพรวม

ไตรรงค์เฉวียงหงส์ (2544). กล่าวถึงลักษณะของจิตสำนึกในภาพรวมมี 5 ประการดังนี้

- (1) มีอัตวิสัย (subjectivity) เป็นความคิดต่าง ๆ เฉพาะตัวบุคคล
- (2) มีการเปลี่ยนแปลง (change) จิตสำนึกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องไม่ใช่เป็นเพียงสิ่งที่เกิดขึ้นชั่วขณะนั้นแต่เป็นการมองเห็นความแตกต่างในสิ่งที่ผ่านมาคล้ายกับเหตุการณ์เฉพาะ

- (3) มีความต่อเนื่อง (continuity) เป็นกระแสความคิดที่จะสร้างภาพจากเหตุการณ์ในอดีตมาเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ปัจจุบัน
- (4) มีความตั้งใจ (intentionality) เป็นความรู้สึกต่อบางสิ่งบางอย่างที่เป็นความต้องการความสนใจหรือความตั้งใจที่จะทำสิ่งนั้นๆ
- (5) มีการเลือก (selectivity) การเกิดความตระหนักในสิ่งเร้าทั้งภายนอกและภายใน ต้องเลือกที่จะให้ความสนใจในสิ่งนั้นเช่นการรับรู้การจดจำและการตัดสินใจเลือก

2.7.2 ลักษณะเฉพาะที่มีความสัมพันธ์กับจิตสำนึก

ลักษณะเฉพาะที่มีความสัมพันธ์กับจิตสำนึกสามารถจำแนกได้ 8 ประการดังนี้

- (1) การรับรู้จากประสาทสัมผัส (sensory perception) เป็นความรู้สึกในการรับรู้จากเหตุการณ์ภายนอกเช่นการมองเห็นการได้ยินการสัมผัสและการได้ยินส่วนการรับรู้ภายในเช่นความรู้สึกถึงการเคลื่อนไหวของร่างกายของแขนขาและความรู้สึกถึงความเจ็บปวด
- (2) จินตนาการของจิตใจ (mental imagery) เป็นความคิดในใจที่มีผลต่อการรับรู้ถึงประสบการณ์แล้วเกิดเป็นจินตนาการถึงสิ่งที่มีลักษณะคล้ายกันการแสดงออกของสิ่งนั้นๆและมีผลที่เกิดขึ้นตามมา
- (3) ความคิดภายใน (inner speech) เป็นการบรรยายทางความคิดซึ่งเป็นผลมาจากความคิดรวบยอดและเป็นจิตสำนึกขั้นสะท้อน
- (4) ความคิดรวบยอด (conceptual) เป็นความคิดเห็นทางนามธรรมต่อเหตุการณ์ต่างๆ
- (5) การระลึกได้ (remembering) เป็นความทรงจำที่ค่อนข้างยาวนานความแตกต่างและการอธิบายถึงประสบการณ์ที่แตกต่างได้ดี
- (6) ความรู้สึกทางอารมณ์ (emotional feeling) เป็นการตอบสนองทางจิตวิทยาเช่นความสุขความโกรธความกลัว เป็นต้น
- (7) การตัดสินใจ (volition) เป็นการแสดงออกจากการตัดสินใจนำไปสู่การปฏิบัติเป็นความเชื่อในการเลือกปฏิบัติของแต่ละบุคคล
- (8) ความตระหนักในตน (self-Awareness) เป็นความตระหนักของบุคคลที่จะนำไปสู่อัตมโนทัศน์ที่มีความตระหนักในการปฏิบัติต่อสิ่งหนึ่ง

2.7.3 การปลูกฝังจิตสำนึก

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2523, น.133) กล่าวว่า การปลูกฝังจิตสำนึกประกอบด้วย

- (1) การสร้างความพร้อมให้เกิดความตระหนัก
- (2) ป้อนข้อมูลและสร้างการรวมตัวของความคิดในการแก้ปัญหา
- (3) ฝึกการวางแผนและนำไปปฏิบัติ
- (4) ประเมินผลการปฏิบัติและการเสริมแรง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาโครงการในครั้งนี้ได้มีกระบวนการศึกษาดังนี้

3.1 พื้นที่ดำเนินการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

3.1.1 ข้อมูลทั่วไป

- องค์การบริหารส่วนตำบลในเมืองตั้งอยู่ห่างจากจังหวัดนครราชสีมา 60 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับเขตองค์การบริหารส่วนตำบลชีวานและองค์การบริหารส่วนตำบลท่าหลวง

ทิศใต้ ติดกับเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมสร้างตนเองและองค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง

ทิศตะวันออก ติดกับเขตองค์การบริหารส่วนตำบลรังกาใหญ่

ทิศตะวันตก ติดกับองค์การบริหารส่วนตำบลสัมฤทธิ์และองค์การบริหารส่วนตำบลกระเบื้องใหญ่

- พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง มีพื้นที่ทั้งหมด 30,043.75 ไร่ (48.07 ตารางกิโลเมตร)
- ภูมิประเทศโดยทั่วไป เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำสำคัญหลักไหลผ่านได้แก่ ลำน้ำมูล, ลำน้ำจ๊กราช, ลำน้ำเค็ม, ลำฉกาจ
- จำนวนครัวเรือนและประชากร องค์การบริหารส่วนตำบลในเมืองมีจำนวน 20 หมู่บ้าน 6,092 ครัวเรือน จำนวนประชากรแยกเป็นชาย 7,827 คน หญิง 8,331 คน รวม 16,158 คน

3.1.2 สํารวจปริมาณขยะประเภทต่าง ๆ

การสำรวจปริมาณขยะ มีกระบวนการในการจัดการดังนี้สำรวจปริมาณขยะในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา โดยการเก็บข้อมูลจากการสำรวจขยะ โดยวิธีเก็บข้อมูลจากประชากร 40 ครัวเรือน ใช้ระยะเวลาในการเก็บ 21 วัน และได้สำรวจประชากรแต่ละครัวเรือนนำมาหาค่าเฉลี่ยได้ครัวเรือนละ 4 คน

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเมืองจำนวน 16,158 คน โดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามวิธีการของ ยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 มีสูตรดังนี้

$$n = N / 1 + Ne^2$$

โดย n = ขนาดของตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร ซึ่งเท่ากับ 16,158 คน

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ซึ่งเท่ากับ 0.05

ผลที่ได้จากการคำนวณ เท่ากับ 390.33 คน ใช้ 391 คน

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลประชากรกลุ่มตัวอย่าง

แบบสอบถาม	
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)
<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้นำหมู่บ้าน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน) จำนวน 20 หมู่บ้านๆ ละ 3 คน ● ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (ประธาน อสม.) จำนวน 20 หมู่บ้านๆ ละ 1 คน ● สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง ● ประชาชนทั่วไป จำนวน 20 หมู่บ้านๆ ละ 13 คน ● พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง จำนวน 11 คน 	<p>60</p> <p>20</p> <p>40</p> <p>260</p> <p>11</p>
รวม	391

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การสำรวจความพร้อมของประชากรในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะชุมชน และข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสำรวจข้อมูลขยะของกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะของเครื่องมือ มี 2 ลักษณะได้แก่

1. แบบเก็บตัวอย่างขยะมูลฝอยในครัวเรือน
2. แบบสอบถามความพร้อมของประชากรในการมีส่วนร่วมกับการบริการจัดการขยะชุมชน

แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน ลักษณะแบบสอบถามแบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 3 ด้านความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน 2 ระดับ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 รวบรวมจาก ผู้นำหมู่บ้าน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน) ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (ประธาน อสม.) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง ประชาชนทั่วไป พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง

3.4.2 สอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งแบบสอบถามให้กับผู้นำชุมชนโดยตรง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 - 2

3.5.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ t-test และ F-test เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 - 4

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัย เรื่อง การสำรวจความพร้อมของประชากรในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะชุมชนอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อสำรวจปริมาณขยะประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไปและขยะอันตรายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อสำรวจความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน และ 4) เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้การบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนแรก เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม

ตอนที่สอง เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณขยะประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยาก ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่สาม เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่สี่ เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ห้า เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความรู้ในการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม โดยทำการวิเคราะห์จากประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย ผู้นำหมู่บ้าน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง ประชาชนทั่วไป พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง จำนวน 391 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 57.29 มีอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 34.02 โดยมีอาชีพเกษตรกร จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09 รายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 39.13 มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 53.96 อยู่ในบ้านพักอาศัย จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 83.63 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวน ร้อยละ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
• ชาย	167	42.71
• หญิง	224	57.29
รวม	391	100.00
2. อายุ		
• ต่ำกว่า 20 ปี	14	3.58
• 21 – 30 ปี	40	10.23
• 31 – 40 ปี	72	18.41
• 41 – 50 ปี	133	34.02
• 51 – 60 ปี	98	25.06
• 61 ปีขึ้นไป	34	8.70
รวม	391	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
3. อาชีพ		
● นักเรียน/นักศึกษา	20	5.12
● ค้าขาย	92	23.53
● ลูกจ้าง	70	17.90
● รับจ้างทั่วไป	88	22.51
● พนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงาน	19	4.86
● เกษตรกร	102	26.09
รวม	391	100.00
4. รายได้ต่อเดือน		
● ต่ำกว่า 5,000 บาท	104	26.60
● 5,001 – 10,000 บาท	153	39.13
● 10,001 – 15,000 บาท	35	8.95
● 15,001 – 20,000 บาท	60	15.35
● 20,001 – 25,000 บาท	17	4.35
● 25,001 – 30,000 บาท	14	3.58
● มากกว่า 30,000 บาท	8	2.05
รวม	391	100.00
5. ระดับการศึกษา		
● ต่ำกว่ามัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6	211	53.96
● มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6/ปวช.	142	36.32
● ปวส/อนุปริญญา	17	4.35
● ปริญญาตรี	21	5.37
● มากกว่าปริญญาตรี	-	-
รวม	391	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
6. สภาพบ้านที่อยู่อาศัย		
● บ้านที่อยู่อาศัย	327	83.63
● ร้านค้าของชำ	16	4.09
● ร้านอาหาร	6	1.53
● สวนอาหาร	1	0.26
● ห้องเช่า/บ้านเช่า	39	9.97
● บริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัด	1	0.26
● บ้านพักของหน่วยงานราชการ/ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	-	-
รวม	391	100.00

4.2 ข้อมูลปริมาณขยะประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยาก ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการกำจัดขยะของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร 40 ครัวเรือน ใช้ระยะเวลาในการเก็บ 21 วัน โดยแยกขยะแต่ละประเภท แล้วหาค่าเฉลี่ยของขยะแต่ละประเภท ได้แก่ ขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยาก พบว่า ประชาชนมีการกำจัดขยะในครัวเรือน เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ขยะอินทรีย์ 1,124.3 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 57 ขยะรีไซเคิล 687.6 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 35 ขยะย่อยสลายยาก 87.8 กิโลกรัม/วัน และขยะอันตราย 62.6 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 3 คิดเป็นร้อยละ 5 รายละเอียดดังรูปที่ 4.1

ในภาพรวม เมื่อนำปริมาณขยะทุกประเภทมารวมกันได้ปริมาณ 1,962.3 กิโลกรัม ได้ค่าเฉลี่ยการผลิตขยะมูลฝอยประมาณ 2.3 กิโลกรัมต่อวันต่อครัวเรือน และได้สำรวจประชากรแต่ละครัวเรือนนำมาหาค่าเฉลี่ยได้ครัวเรือนละ 4 คนได้อัตราการผลิตขยะ 0.57 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน หากคิดอัตราการผลิตขยะมูลฝอยทั้งตำบลแล้วประชากรในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเมืองมีจำนวนทั้งสิ้น 16,158 คน จึงมีการผลิตขยะในเขตพื้นที่ประมาณ 9,210 กิโลกรัม/วัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างกลุ่มร้านค้าและกลุ่มที่อยู่อาศัย จำแนกตามประเภทของขยะ พบว่า ในภาพรวมปริมาณขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยาก

ของกลุ่มร้านค้ามีมากกว่ากลุ่มที่อยู่อาศัย รายละเอียดดังรูปที่ 4.2 – 4.5 โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 3 สัปดาห์ รายละเอียดดังนี้

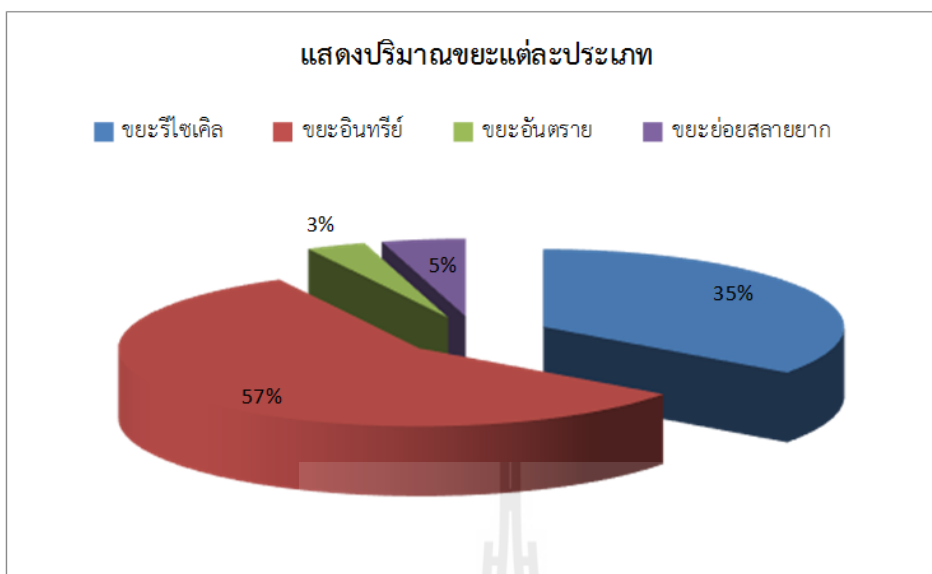
ขะริไซเคิล พบว่า ขยะของกลุ่มร้านค้ามีปริมาณ อยู่ระหว่าง 15.75 – 16.50 กิโลกรัมต่อวัน ซึ่งมากกว่ากลุ่มที่อยู่อาศัยมีปริมาณ อยู่ระหว่าง 4.60 – 5.00 กิโลกรัมต่อวัน รายละเอียดดังรูปที่ 4.2

ขยะอินทรีย์ พบว่า ขยะของกลุ่มร้านค้ามีปริมาณ อยู่ระหว่าง 6.75 – 7.80 กิโลกรัมต่อวัน ซึ่งมากกว่ากลุ่มที่อยู่อาศัยมีปริมาณ อยู่ระหว่าง 1.10 – 1.40 กิโลกรัมต่อวัน รายละเอียดดังรูปที่ 4.3

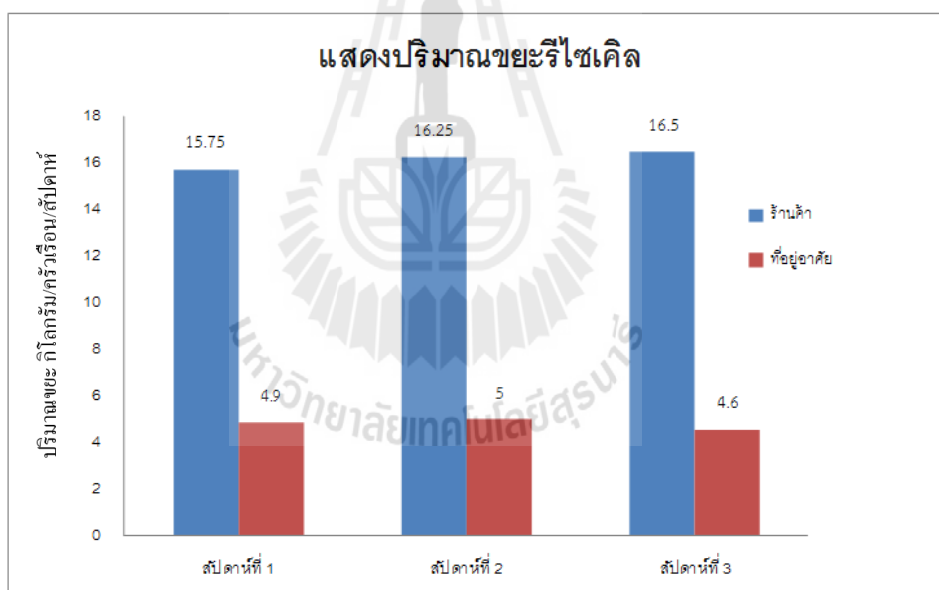
ขยะอันตราย พบว่า ขยะของกลุ่มร้านค้ามีปริมาณ อยู่ระหว่าง 0.275 – 0.375 กิโลกรัมต่อวัน ซึ่งมากกว่ากลุ่มที่อยู่อาศัยมีปริมาณอยู่ระหว่าง 0.06 – 0.10 กิโลกรัมต่อวันรายละเอียดดังรูปที่ 4.4

ขยะย่อยสลายยาก พบว่า ขยะของกลุ่มร้านค้ามีปริมาณ อยู่ระหว่าง 1.625 – 2.000 กิโลกรัมต่อวัน ซึ่งมากกว่ากลุ่มที่อยู่อาศัยมีปริมาณ อยู่ระหว่าง 0.09 – 0.11 กิโลกรัมต่อวัน รายละเอียดดังรูปที่ 4.5

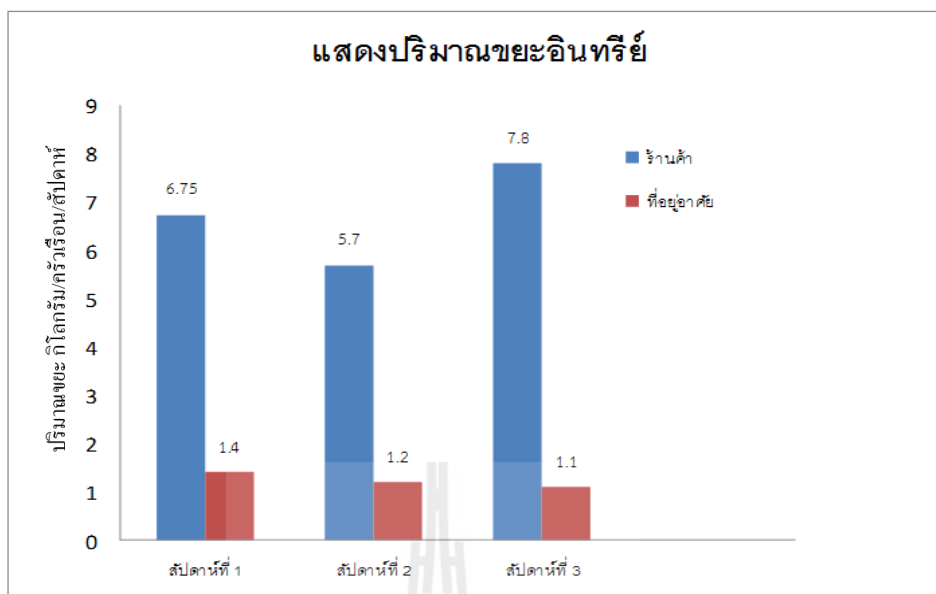
เมื่อพิจารณาตามขนาดครัวเรือน จำแนกตามประเภทของขยะ พบว่า ในภาพรวมครัวเรือนที่มีขนาดเล็ก 8 คนต่อครัวเรือน มีทั้งขยะในทั้งประเภทขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยากปริมาณสูงสุด รองลงมา คือ ครัวเรือนที่มีขนาดเล็ก 5 คนต่อครัวเรือน และครัวเรือนที่มีขนาดเล็ก 2 คนต่อครัวเรือน ตามลำดับ รายละเอียดดังรูปที่ 4.6 – 4.10

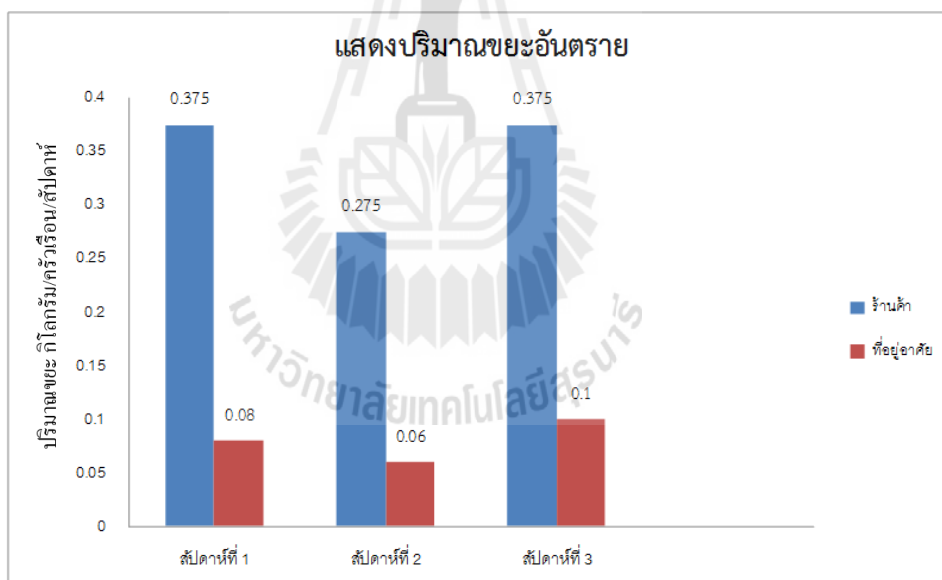
รูปที่ 4.1 ปริมาณขยะแต่ละประเภท

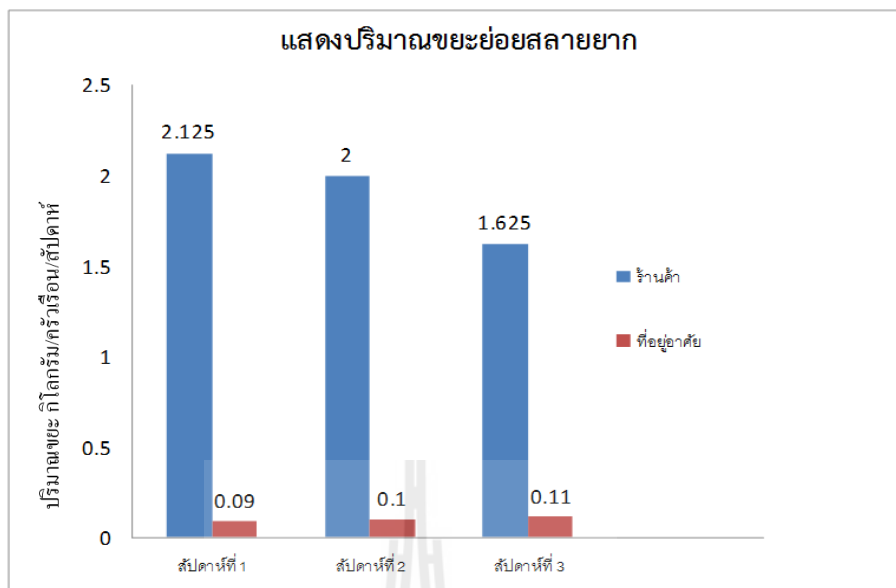
รูปที่ 4.2 ปริมาณขยะรีไซเคิล

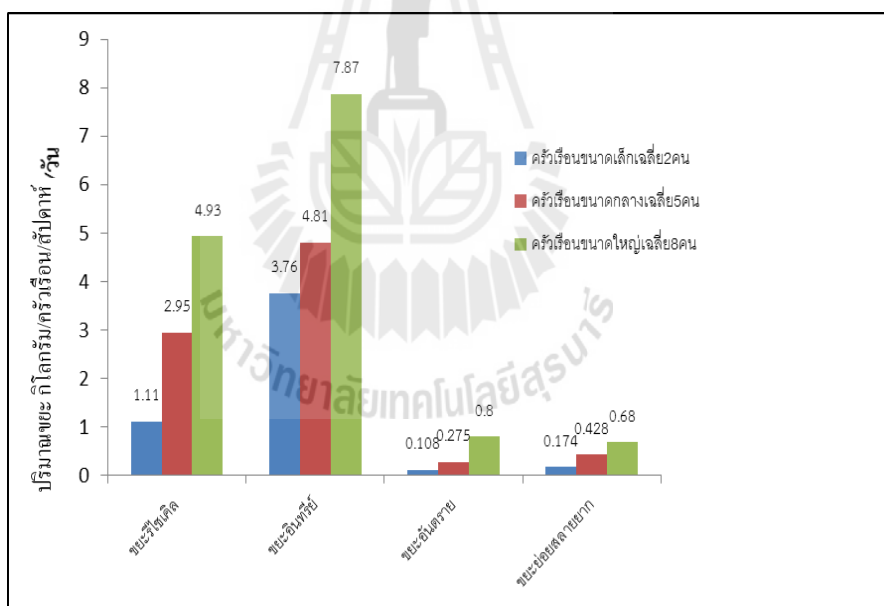
รูปที่ 4.3 ปริมาณขยะอินทรีย์

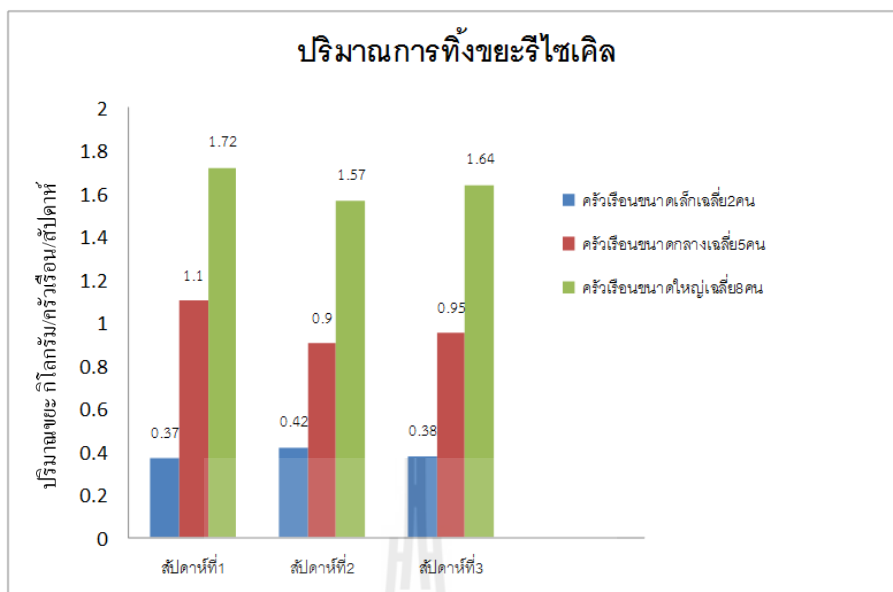
รูปที่ 4.4 ปริมาณขยะอันตราย

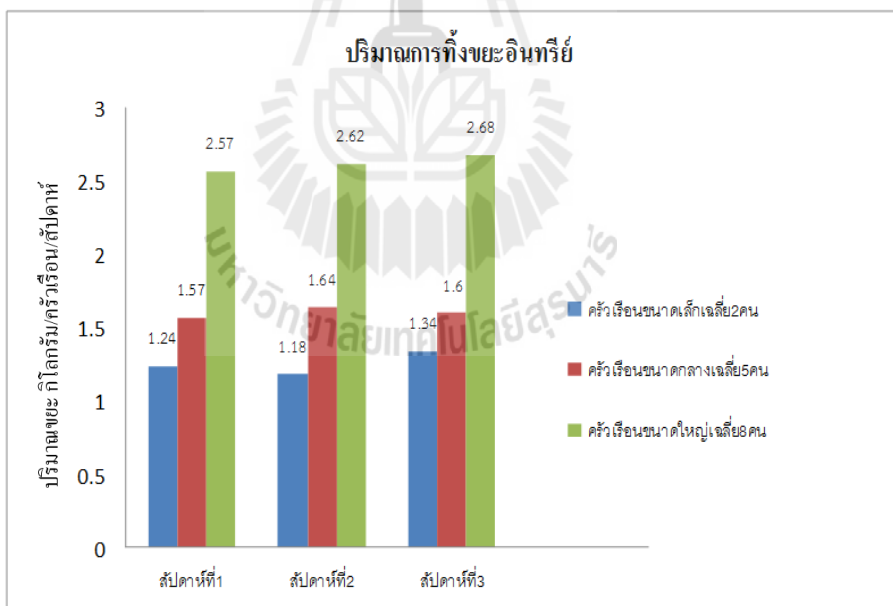
รูปที่ 4.5 ปริมาณขยะย่อยสลายยาก

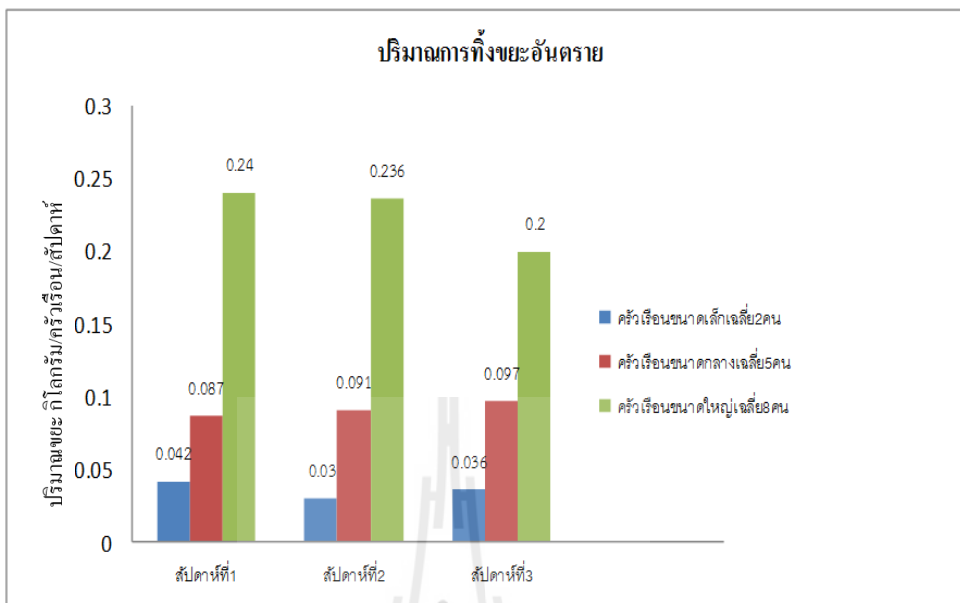
รูปที่ 4.6 ปริมาณการทิ้งขยะแต่ละประเภทในครัวเรือนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

รูปที่ 4.7 ปริมาณการทิ้งขยะรีไซเคิลในครัวเรือนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

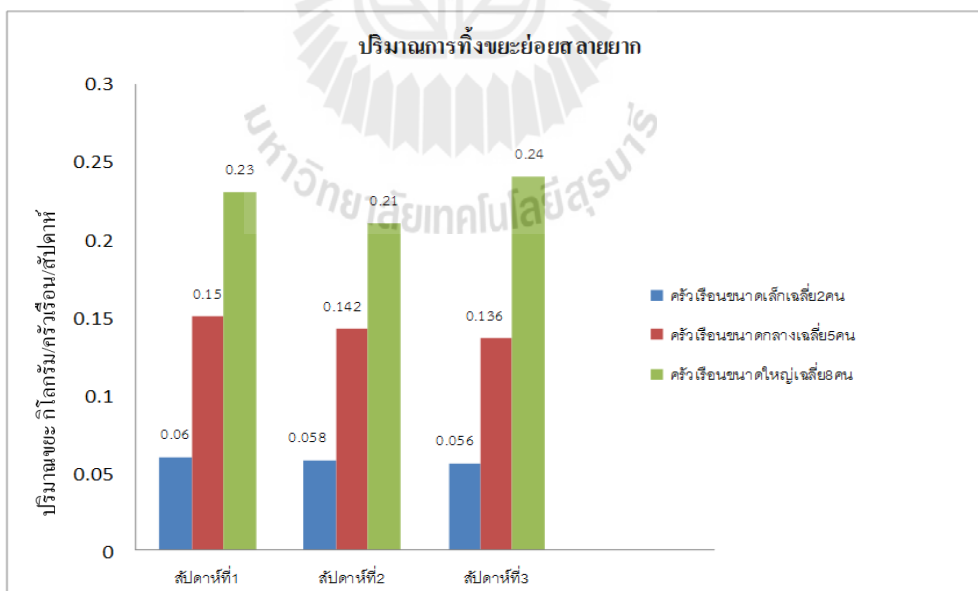

รูปที่ 4.8 ปริมาณการทิ้งขยะอินทรีย์ในครัวเรือนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

รูปที่ 4.9 ปริมาณการทิ้งขยะอันตรายในครัวเรือนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่

แผนภูมิที่ 4.10 ปริมาณการทิ้งขยะย่อยสลายยากในครัวเรือนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

รูปที่ 4.10 ปริมาณการทิ้งขยะย่อยสลายยากในครัวเรือนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

4.3 ข้อมูลความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ในภาพรวม ประชาชนมีความพร้อมของการมีส่วนร่วม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับระดับปานกลาง เท่ากับ 3.06 โดยประชาชนให้ความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในรายชื่อที่ 1 กรณีที่จะต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือน ท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด เท่ากับ 3.57 นั่นคือ ประชาชนมีความคิดเห็นที่มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

เมื่อพิจารณาวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของชุมชนในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า

กลุ่มขยะรีไซเคิล เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนใช้วิธีการขาย คิดเป็นร้อยละ 86.29 โดยขยะเศษเหล็ก/โลหะมีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 391 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด รองลงมา คือ การทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 9.57 โดยขยะกระป๋องมีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.93 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

กลุ่มขยะอินทรีย์ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนใช้วิธีการทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 69.99 โดยขยะเศษอาหารมีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 319 คน คิดเป็นร้อยละ 81.59 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด รองลงมา คือ การนำไปใช้ต่อ คิดเป็นร้อยละ 15.86 โดยขยะเศษผักมีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

กลุ่มขยะอันตราย เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนใช้วิธีการทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 62.00 โดยขยะหลอดไฟมีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 302 คน คิดเป็นร้อยละ 77.24 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด รองลงมา คือ การฝังกลบ คิดเป็นร้อยละ 16.92 โดยขยะเข็มฉีดยามีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.72 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

กลุ่มขยะย่อยสลายยาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนใช้วิธีการเผา คิดเป็นร้อยละ 55.00 โดยขยะโฟมมีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 258 คน คิดเป็นร้อยละ 65.98 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด รองลงมา คือ การทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 32.85 โดยขยะเปลือกลูกอมมีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 142 คน คิดเป็นร้อยละ 36.32 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด รายละเอียดดังตารางที่ 4.5

เมื่อพิจารณาความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า ในภาพรวมประชาชนส่วนใหญ่ มีการรับรู้ข่าวสาร คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.44 โดยได้รับข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนร่วมงานสูงสุด จำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และการมีส่วนร่วมของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 83.32 โดยการสร้างวินัยการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะภายในครอบครัวก่อนเป็นอันดับแรกสูงสุด จำนวน 378 คน คิดเป็นร้อยละ 96.68 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และการมีส่วนร่วมของประชาชน รายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

ความพร้อมในการมีส่วนร่วม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
1. กรณีที่จะต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือน ท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด	3.57	0.874	มีความพร้อมมาก
2. เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน	2.64	1.211	มีความพร้อมปานกลาง
3. ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน	2.60	1.150	มีความพร้อมปานกลาง
4. หากองค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่	3.06	1.045	มีความพร้อมปานกลาง
5. หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะ ท่านจะเข้าร่วมหรือไม่	3.17	1.020	มีความพร้อมปานกลาง
6. ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้าน ท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอ	3.28	1.162	มีความพร้อมปานกลาง

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความพร้อมในการมีส่วนร่วม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปลผล
7. ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไป คัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่น ในบ้านของท่านบ่อยครั้งใช่หรือไม่	3.07	1.247	มีความพร้อม ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยในภาพรวม	3.06	1.101	มีความพร้อม ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 จำนวน ร้อยละ เกี่ยวกับวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

ประเภทขยะ	ทิ้ง		เผา		ฝังกลบ		ขาย		นำไปใช้ต่อ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.ขยะรีไซเคิล												
● ขวดแก้ว	26	6.65	4	1.02	1	0.26	341	87.21	19	4.86	391	100.00
● พลาสติก	49	12.53	41	10.49	1	0.26	291	74.42	9	2.30	391	100.00
● กระดาษ	38	9.72	39	9.97	1	0.26	311	79.54	2	0.51	391	100.00
● เศษเหล็ก/โลหะ	-	-	-	-	-	-	391	100.00	-	-	391	100.00
● กระป๋อง	74	18.93	5	1.28	3	0.77	353	90.28	1	0.26	391	100.00
ค่าเฉลี่ย	-	9.57	-	4.55	-	0.31	-	86.29	-	1.59	-	-
2.ขยะอินทรีย์												
● เศษผัก	250	63.94	19	4.86	35	8.95	2	0.51	85	21.74	391	100.00
● เศษอาหาร	319	81.59	17	4.35	36	9.21	1	0.26	18	4.60	391	100.00
● เปลือกผลไม้	252	64.45	20	5.12	35	8.95	1	0.26	83	21.23	391	100.00
ค่าเฉลี่ย	-	69.99	-	4.77	-	9.04	-	0.34	-	15.86	-	-

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ประเภทขยะ	ทิ้ง		เผา		ฝังกลบ		ขาย		นำไปใช้ต่อ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3.ขยะอันตราย												
● กระป๋องยาฆ่าแมลง	272	69.57	12	3.07	72	18.41	35	8.95	-	-	391	100.00
● กระป๋องสีสเปรย์	186	47.57	6	1.53	72	18.41	126	32.23	1	0.26	391	100.00
● ยาหม้ออายุ	201	51.41	115	29.41	71	18.16	4	1.02	-	-	391	100.00
● เข็มฉีดยา	300	76.73	10	2.56	81	20.72	-	-	-	-	391	100.00
● ถ่านไฟฉาย	298	76.21	18	4.60	71	18.16	3	0.77	1	0.26	391	100.00
● หลอดไฟ	302	77.24	2	0.51	78	19.95	9	2.30	-	-	391	100.00
● แบตเตอรี่	138	35.29	6	1.53	18	4.60	229	58.57	-	-	391	100.00
ค่าเฉลี่ย	-	62.00	-	6.17	-	16.92	-	14.83	-	0.07	-	-
4.ขยะย่อยสลายยาก												
● ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป	139	35.55	245	62.66	6	1.53	1	0.26		0.00	391	100.00
● เปลือกลูกอม	142	36.32	243	62.15	5	1.28	1	0.26		0.00	391	100.00

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ประเภทขยะ	ทิ้ง		เผา		ฝังกลบ		ขาย		นำไปใช้ต่อ		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
● ถุงขนม	135	34.53	200	51.15	5	1.28	49	12.53	2	0.51	391	100.00
● ถุงพลาสติกเบื้อน อาหาร	122	31.20	162	41.43	9	2.30	70	17.90	28	7.16	391	100.00
● กล่องนม	116	29.67	162	41.43	6	1.53	69	17.65	38	9.72	391	100.00
● กล่องโฟม	123	31.46	258	65.98	8	2.05	2	0.51		0.00	391	100.00
● ผ้าอ้อมสำเร็จรูป	122	31.20	249	63.68	19	4.86	1	0.26		0.00	391	100.00
ค่าเฉลี่ย	-	32.85	-	55.50	-	2.12	-	7.05	-	2.48	-	-
ค่าเฉลี่ยในภาพรวม	-	41.90	-	21.31	-	7.36	-	26.62	-	3.34	-	-

ตารางที่ 4.6 จำนวน ร้อยละ เกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารและการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

รายด้าน	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การรับรู้ข่าวสาร				
● ท่านได้รับรู้ข่าวสารการจัดการขยะมูลฝอยจากสื่อโทรทัศน์/วิทยุ	336	85.93	55	14.07
● ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารจากเอกสารแนะนำของทางราชการ	335	85.68	56	14.32
● ท่านได้รับความรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ นิตยสารในการจัดการขยะมูลฝอย	346	88.49	45	11.51
● ท่านได้รับการแนะนำ/ประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่เทศบาล	355	90.79	36	9.21
● ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนในชุมชน	357	91.30	34	8.70
ค่าเฉลี่ย	-	88.44	-	11.56
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย				
● ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาขยะของชุมชน	305	78.01	86	21.99
● ท่านได้ร่วมปฏิบัติงานการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนด้วยความสมัครใจ	298	76.21	93	23.79
● ท่านเป็นผู้นำในการมีส่วนร่วมการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน	269	68.80	122	31.20
● การคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งเป็นหน้าที่ของท่านช่วยลดปริมาณขยะได้	379	96.93	12	3.07
● ท่านสร้างวินัยการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะภายในครอบครัวก่อนเป็นอันดับแรก	378	96.68	13	3.32
ค่าเฉลี่ย	-	83.32	-	16.68

4.4 ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ส่วน ประกอบด้วย 4.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศต่างกัน 4.4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุต่างกัน 4.4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน 4.4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน และ 4.4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน รายละเอียดดังนี้

4.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศต่างกัน พบว่า ในภาพรวมเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย รายข้อที่ 1 2 4 และ 5 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยรายข้อที่ 3 6 และ 7 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มี เพศต่างกัน

ความคิดเห็นของประชาชน	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	M	S.D.	M	S.D.		
1. หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด	3.72	0.826	3.45	0.892	3.147	0.002
2. เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน	2.79	1.202	2.54	1.209	2.067	0.039

* $p < 0.05$

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ความคิดเห็นของประชาชน	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	M	S.D.	M	S.D.		
3. ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน	2.69	1.139	2.54	1.155	1.353	0.177
4. หากองค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่	3.25	0.947	2.92	1.093	3.084	0.002
5. หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่	3.29	0.965	3.08	1.051	2.052	0.041
6. ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอ	3.29	1.263	3.26	1.083	0.241	0.805
7. ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งใช้หรือไม่	3.16	1.355	3.00	1.158	1.275	0.203

* $p < 0.05$

4.4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุต่างกัน พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยรายชื่อที่ 2 และ 3 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยรายชื่อที่ 1 4 5 6 และ 7 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.8 ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในรายชื่อที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple

Comparisons) โดยกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบเท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน $\text{sig} > 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ LSD (Least Significant Difference) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน $\text{sig} < 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามรายชื่อ ดังนี้

ข้อที่ 1 หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี อยู่ระหว่าง 21 – 30 ปี อยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี และ 60 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 21 – 30 ปี และอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 4 หากองค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี อยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี และอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 21 – 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 5 หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 6 ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี ระหว่าง 31 – 40 ปี และ 61 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี อยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี และอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีอายุต่างกัน

ความคิดเห็นของประชาชน ข้อที่	อายุ	จำนวน	M	S.D.	F	Sig.
1. หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด	ต่ำกว่า 20 ปี	14	3.21	0.802	4.624	0.000
	21-30ปี	40	3.30	0.687		
	31-40ปี	72	3.33	0.787		
	41-50ปี	133	3.68	0.884		
	51-60 ปี	98	3.81	0.916		
	61ปีขึ้นไป	34	3.38	0.888		
2. เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน	ต่ำกว่า 20 ปี	14	2.79	1.122	2.103	0.064
	21-30ปี	40	2.58	1.130		
	31-40ปี	72	2.28	1.116		
	41-50ปี	133	2.68	1.247		
	51-60 ปี	98	2.87	1.215		
	61ปีขึ้นไป	34	2.68	1.273		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ความคิดเห็นของประชาชน ข้อที่	อายุ	จำนวน	M	S.D.	F	Sig.
3. ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าใน ถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน	ต่ำกว่า 20 ปี	14	2.57	1.158	1.964	0.083
	21-30ปี	40	2.52	1.154		
	31-40ปี	72	2.33	0.993		
	41-50ปี	133	2.65	1.188		
	51-60 ปี	98	2.85	1.196		
	61ปีขึ้นไป	34	2.41	1.076		
4. หากองค์กรบริหารส่วน ตำบลขอให้ท่านเป็น อาสาสมัครในการรณรงค์การ จัดการขยะท่านยินดีเป็น อาสาสมัครหรือไม่	ต่ำกว่า 20 ปี	14	3.43	1.089	3.427	0.005
	21-30ปี	40	2.82	0.931		
	31-40ปี	72	2.75	0.852		
	41-50ปี	133	3.10	1.079		
	51-60 ปี	98	3.32	1.127		
	61ปีขึ้นไป	34	2.94	0.952		
5. หากองค์กรบริหารส่วน ตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับ การจัดการขยะท่านจะเข้า ร่วมหรือไม่	ต่ำกว่า 20 ปี	14	3.50	0.650	2.664	0.022
	21-30ปี	40	3.05	0.932		
	31-40ปี	72	2.85	0.883		
	41-50ปี	133	3.24	1.053		
	51-60 ปี	98	3.35	1.113		
	61ปีขึ้นไป	34	3.09	0.965		
6. ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้า กลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้ว นำกลับมาใช้ใหม่เสมอ	ต่ำกว่า 20 ปี	14	3.50	1.092	5.415	0.000
	21-30ปี	40	2.98	0.974		
	31-40ปี	72	2.93	1.066		
	41-50ปี	133	3.40	1.218		
	51-60 ปี	98	3.62	1.144		
	61ปีขึ้นไป	34	2.79	1.038		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ความคิดเห็นของประชาชน ข้อที่	อายุ	จำนวน	M	S.D.	F	Sig.
7. ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้ แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ ประโยชน์อย่างอื่นในบ้าน ของท่านบ่อยครั้งใช่หรือไม่	ต่ำกว่า 20 ปี	14	3.50	1.286	2.937	0.013
	21-30ปี	40	2.92	1.141		
	31-40ปี	72	2.74	1.138		
	41-50ปี	133	3.14	1.260		
	51-60 ปี	98	3.33	1.258		
	61ปีขึ้นไป	34	2.74	1.310		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ของ
ชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัด
นครราชสีมาที่มีอายุต่างกัน

อายุ	ค่าเฉลี่ย	ผลต่างค่าเฉลี่ย					
		1	2	3	4	5	6
ข้อที่ 1 หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือ มากน้อยเท่าใด							
1. ต่ำกว่า 20 ปี	3.21						
2. 21-30ปี	3.30						
3. 31-40ปี	3.33						
4. 41-50ปี	3.68		0.377*	0.343*			
5. 51-60 ปี	3.81	0.592*	0.506*	0.473*			0.424*
6. 61ปีขึ้นไป	3.38						
ข้อที่ 4 หากองค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็น อาสาสมัครหรือไม่							
1. ต่ำกว่า 20 ปี	3.43			0.679*			
2. 21-30ปี	2.82						
3. 31-40ปี	2.75						
4. 41-50ปี	3.10			0.348*			
5. 51-60 ปี	3.32		0.491*	0.566*			
6. 61ปีขึ้นไป	2.94						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

อายุ	ค่าเฉลี่ย	ผลต่างค่าเฉลี่ย					
		1	2	3	4	5	6
ข้อที่ 5 หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่							
1. ต่ำกว่า 20 ปี	3.50						
2. 21-30ปี	3.05						
3. 31-40ปี	2.85						
4. 41-50ปี	3.24						
5. 51-60 ปี	3.35			0.500*			
6. 61ปีขึ้นไป	3.09						
ข้อที่ 6 ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอ							
1. ต่ำกว่า 20 ปี	3.50						
2. 21-30ปี	2.98						
3. 31-40ปี	2.93						
4. 41-50ปี	3.40						
5. 51-60 ปี	3.62	0.647*	0.692*				0.828*
6. 61ปีขึ้นไป	2.79						
ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งใช่หรือไม่							
1. ต่ำกว่า 20 ปี	3.50			0.764*			
2. 21-30ปี	2.92						
3. 31-40ปี	2.74						
4. 41-50ปี	3.14			0.399*			
5. 51-60 ปี	3.33			0.590*			0.591*
6. 61ปีขึ้นไป	2.74						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อการความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย รายข้อที่ 1 - 7 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.10

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในรายข้อที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยผู้วิจัยทำการจับคู่

(Post Hoc Multiple Comparisons) โดยกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบเท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลข $\text{sig} > 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ LSD (Least Significant Difference) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลข $\text{sig} < 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามรายชื่อ ดังนี้

ข้อที่ 1 หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพกำลังศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 2 เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพกำลังศึกษา ค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 3 ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพลูกจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพเกษตร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 4 หากองค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพกำลังศึกษา และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพเกษตร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพกำลังศึกษา ค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 5 หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพเกษตร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 6 ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพเกษตร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพเกษตร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.10 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีอาชีพต่างกัน

ความคิดเห็นของประชาชน ข้อที่	อาชีพ	จำนวน	M	S.D.	F	Sig.
1. หากต้องมีการคัดแยกขยะ ในครัวเรือนของท่านท่าน คิดว่าสมาชิกในครัวเรือน ของท่านจะให้ความร่วมมือ มากน้อยเท่าใด	กำลังศึกษา	20	3.45	0.759	19.179	0.000
	ค้าขาย	92	3.96	0.710		
	ลูกจ้าง	70	4.00	0.834		
	รับจ้างทั่วไป	88	3.31	0.835		
	รับราชการ	19	3.95	0.780		
	เกษตรกร	102	3.09	0.785		
2. เมื่อท่านไปซื้อสินค้าใน ร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้ แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้ง แค่ไหน	กำลังศึกษา	20	2.75	0.967	10.562	0.000
	ค้าขาย	92	3.02	1.258		
	ลูกจ้าง	70	3.06	1.190		
	รับจ้างทั่วไป	88	2.41	1.181		
	รับราชการ	19	3.26	1.046		
	เกษตรกร	102	2.09	1.006		
3. ท่านปฏิเสธการใส่สินค้า ในถุงพลาสติกบ่อยครั้ง แค่ไหน	กำลังศึกษา	20	2.65	0.933	9.540	0.000
	ค้าขาย	92	2.88	1.212		
	ลูกจ้าง	70	3.04	1.122		
	รับจ้างทั่วไป	88	2.44	1.173		
	รับราชการ	19	3.16	1.015		
	เกษตรกร	102	2.08	0.909		
4. หากองค์การบริหารส่วน ตำบลขอให้ท่านเป็น อาสาสมัครในการรณรงค์ การจัดการขยะท่านยินดี เป็นอาสาสมัครหรือไม่	กำลังศึกษา	20	3.65	1.040	5.456	0.000
	ค้าขาย	92	3.17	1.065		
	ลูกจ้าง	70	3.19	0.906		
	รับจ้างทั่วไป	88	2.98	1.050		
	รับราชการ	19	3.63	0.955		
	เกษตรกร	102	2.72	1.018		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ความคิดเห็นของประชาชน ข้อที่	อาชีพ	จำนวน	M	S.D.	F	Sig.
5. หากองค์กรบริหารส่วน ตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับ การจัดการขยะท่านจะเข้า ร่วมหรือไม่	กำลังศึกษา	20	3.55	0.759	7.169	0.000
	ค้าขาย	92	3.37	0.991		
	ลูกจ้าง	70	3.37	0.920		
	รับจ้างทั่วไป	88	3.17	1.042		
	รับราชการ	19	3.58	0.902		
	เกษตรกร	102	2.71	1.011		
6. ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้า กลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้ว นำกลับมาใช้ใหม่เสมอ	กำลังศึกษา	20	3.55	1.050	16.864	0.000
	ค้าขาย	92	3.62	1.067		
	ลูกจ้าง	70	3.77	0.995		
	รับจ้างทั่วไป	88	3.05	1.124		
	รับราชการ	19	4.16	0.898		
	เกษตรกร	102	2.61	1.064		
7. ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ ใช้แล้วไปดัดแปลงเพื่อใช้ ประโยชน์อย่างอื่นในบ้าน ของท่านบ่อยครั้งใช่ หรือไม่	กำลังศึกษา	20	3.50	1.277	12.327	0.000
	ค้าขาย	92	3.37	1.193		
	ลูกจ้าง	70	3.50	1.126		
	รับจ้างทั่วไป	88	2.99	1.273		
	รับราชการ	19	3.68	1.204		
	เกษตรกร	102	2.36	1.032		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย
ของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัด
นครราชสีมาที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ผลต่างค่าเฉลี่ย					
		1	2	3	4	5	6
ข้อที่ 1 หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือ มากน้อยเท่าใด							
1. กำลังศึกษา	3.45						
2. ค้าขาย	3.96	0.507*			0.650*		0.868*

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ผลต่างค่าเฉลี่ย					
		1	2	3	4	5	6
3. ลูกจ้าง	4.00	0.550*			0.693*		0.912*
4. รับจ้างทั่วไป	3.31						
5. รับราชการ	3.95	0.497*			0.641*		0.859*
6. เกษตร	3.09						
ข้อที่ 2 เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน							
1. กำลังศึกษา	2.75						0.662*
2. ค้าขาย	3.02				0.613*		0.934*
3. ลูกจ้าง	3.06				0.648*		0.969*
4. รับจ้างทั่วไป	2.41						
5. รับราชการ	3.26				0.854*		1.175*
6. เกษตร	2.09						
ข้อที่ 3 ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน							
1. กำลังศึกษา	2.65						
2. ค้าขาย	2.88						0.802*
3. ลูกจ้าง	3.04				0.600*		0.964*
4. รับจ้างทั่วไป	2.44						
5. รับราชการ	3.16						1.079*
6. เกษตร	2.08						
ข้อที่ 4 หากองค์กรการบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่							
1. กำลังศึกษา	3.65				0.673*		0.934*
2. ค้าขาย	3.17						0.458*
3. ลูกจ้าง	3.19						0.470*
4. รับจ้างทั่วไป	2.98						
5. รับราชการ	3.63				0.654*		0.916*
6. เกษตร	2.72						
ข้อที่ 5 หากองค์กรการบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่							
1. กำลังศึกษา	3.55						0.844*
2. ค้าขาย	3.37						0.664*
3. ลูกจ้าง	3.37						0.666*

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ผลต่างค่าเฉลี่ย					
		1	2	3	4	5	6
4. รับจ้างทั่วไป	3.17						0.465*
5. รับราชการ	3.58						0.873*
6. เกษตร	2.71						
ข้อที่ 6 คุณพลาสติกที่ใช้สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอ							
1. กำลังศึกษา	3.55						0.942*
2. ค้าขาย	3.62						1.012*
3. ลูกจ้าง	3.77				0.726*		1.164*
4. รับจ้างทั่วไป	3.05						0.438*
5. รับราชการ	4.16		0.538*		1.112*		1.550*
6. เกษตร	2.61						
ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปดัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งใช่หรือไม่							
1. กำลังศึกษา	3.50						1.137*
2. ค้าขาย	3.37				0.381*		1.007*
3. ลูกจ้าง	3.50				0.511*		1.137*
4. รับจ้างทั่วไป	2.99						0.626*
5. รับราชการ	3.68				0.696*		1.321*
6. เกษตร	2.36						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน พบว่าในภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อการความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยรายข้อที่ 1 - 7 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.12

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในรายข้อที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple Comparisons) โดยกรณีที่กำลังความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบเท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน sig > 0.05) จะทำการทดสอบวิธีแบบ LSD (Least Significant Difference)

ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบ
 เลเวน $\text{sig} < 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความ
 พร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย จำแนกตามรายข้อ ดังนี้

**ข้อที่ 1 หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของ
 ท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด** เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม
 ในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนอื่น ๆ
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,001 – 25,000 บาท มีความคิดเห็น
 เกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ต่อ
 เดือนระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท และระหว่าง 15,001 – 20,000
 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความ
 พร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง
 10,001 – 15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 2 เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน
 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม
 ในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือน
 ระหว่าง 5,001-10,000 บาท ระหว่าง 10,001-15,000 บาท ระหว่าง 20,001-25,000 บาท ระหว่าง
 25,001-30,000 บาท และมากกว่า 30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีความคิดเห็น
 เกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ต่อ
 เดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท ระหว่าง 10,001-15,000 บาท ระหว่าง 20,001-25,000 บาท
 ระหว่าง 25,001-30,000 บาท และมากกว่า 30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความ
 พร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง
 5,001-10,000 บาท และระหว่าง 10,001-15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 3 ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท ระหว่าง 10,001-15,000 บาท และมากกว่า 30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท ระหว่าง 10,001-15,000 บาท และมากกว่า 30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 4 หากองค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ระหว่าง 5,001-10,000 บาท และระหว่าง 10,001-15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 5 หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท และระหว่าง 20,001 – 25,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ระหว่าง 5,001-10,000 บาท และระหว่าง 10,001-15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 6 ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอ
เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท ระหว่าง 20,001-25,000 บาท และมากกว่า 30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.12 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีรายได้ต่างกัน

ความคิดเห็นของประชาชน ข้อที่	รายได้	จำนวน	M	S.D.	F	Sig.
1. หากต้องมีการคัดแยกขยะ ในครัวเรือนของท่านท่าน คิดว่าสมาชิกในครัวเรือน ของท่านจะให้ความ ร่วมมือมากน้อยเท่าใด	ต่ำกว่า5,000	104	3.09	0.849	10.350	0.000
	5,001-10,000	153	3.69	0.877		
	10,001-15,000	35	3.54	0.701		
	15,001-20,000	60	3.72	0.739		
	20,001-25,000	17	4.24	0.562		
	25,001-30,000	14	4.00	0.784		
	มากกว่า 30,000	8	4.25	0.707		
2. เมื่อท่านไปซื้อสินค้าใน ร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้ แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้ง แค่ไหน	ต่ำกว่า5,000	104	2.21	1.103	7.959	0.000
	5,001-10,000	153	2.93	1.153		
	10,001-15,000	35	2.86	1.061		
	15,001-20,000	60	2.17	1.330		
	20,001-25,000	17	3.12	1.111		
	25,001-30,000	14	3.07	0.917		
	มากกว่า 30,000	8	3.75	1.035		
3. ท่านปฏิเสธการใส่สินค้า ในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน	ต่ำกว่า5,000	104	2.18	1.059	10.226	0.000
	5,001-10,000	153	2.89	1.067		
	10,001-15,000	35	2.86	0.912		
	15,001-20,000	60	2.07	1.247		
	20,001-25,000	17	2.94	1.088		
	25,001-30,000	14	3.07	0.997		
	มากกว่า 30,000	8	4.00	0.756		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ความคิดเห็นของประชาชน ข้อที่	รายได้	จำนวน	M	S.D.	F	Sig.
4. หากองค์การบริหารส่วน ตำบลขอให้ท่านเป็น อาสาสมัครในการรณรงค์ การจัดการขยะท่านยินดีเป็น อาสาสมัครหรือไม่	ต่ำกว่า5,000	104	2.96	1.070	7.212	0.000
	5,001-10,000	153	3.25	1.015		
	10,001-15,000	35	3.06	0.765		
	15,001-20,000	60	2.42	0.889		
	20,001-25,000	17	3.47	1.231		
	25,001-30,000	14	3.43	1.016		
	มากกว่า 30,000	8	4.00	0.756		
5. หากองค์การบริหารส่วน ตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับ การจัดการขยะท่านจะเข้า ร่วมหรือไม่	ต่ำกว่า5,000	104	3.00	1.088	6.686	0.000
	5,001-10,000	153	3.34	0.981		
	10,001-15,000	35	3.17	0.923		
	15,001-20,000	60	2.67	0.837		
	20,001-25,000	17	3.71	0.985		
	25,001-30,000	14	3.50	0.855		
	มากกว่า 30,000	8	4.25	0.707		
6. ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้า กลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้ว นำกลับมาใช้ใหม่เสมอ	ต่ำกว่า5,000	104	2.62	1.168	11.014	0.000
	5,001-10,000	153	3.46	1.141		
	10,001-15,000	35	3.26	0.980		
	15,001-20,000	60	3.48	0.725		
	20,001-25,000	17	3.94	1.197		
	25,001-30,000	14	3.86	1.231		
	มากกว่า 30,000	8	4.50	0.756		
7. ท่านนำขวดน้ำพลาสติก ที่ใช้แล้วไปดัดแปลงเพื่อใช้ ประโยชน์อย่างอื่นในบ้าน ของท่านบ่อยครั้งใช่หรือไม่	ต่ำกว่า5,000	104	2.49	1.246	7.639	0.000
	5,001-10,000	153	3.29	1.213		
	10,001-15,000	35	3.14	1.141		
	15,001-20,000	60	2.98	0.983		
	20,001-25,000	17	3.65	1.222		
	25,001-30,000	14	3.64	1.550		
	มากกว่า 30,000	8	4.25	0.463		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ของ
ชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัด
นครราชสีมาที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ย	ผลต่างค่าเฉลี่ย						
		1	2	3	4	5	6	7
ข้อที่ 1 หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่าน ท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด								
1. ต่ำกว่า 5,000	3.09							
2. 5,001-10,000	3.69	0.600*						
3. 10,001-15,000	3.54	0.456*						
4. 15,001-20,000	3.72	0.630*						
5. 20,001-25,000	4.24	1.149*	0.549*	0.692*	0.519*			
6. 25,001-30,000	4.00	0.913*						
7. มากกว่า 30,000	4.25	1.163*		0.707*				
ข้อที่ 2 เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน								
1. ต่ำกว่า 5,000	2.21							
2. 5,001-10,000	2.93	0.717*			0.761*			
3. 10,001-15,000	2.86	0.646*			0.690*			
4. 15,001-20,000	2.17							
5. 20,001-25,000	3.12	0.906*			0.951*			
6. 25,001-30,000	3.07	0.860*			0.905*			
7. มากกว่า 30,000	3.75	1.538*	0.822	0.893*	1.583*			
ข้อที่ 3 ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน								
1. ต่ำกว่า 5,000	2.18							
2. 5,001-10,000	2.89	0.706*			0.822*			
3. 10,001-15,000	2.86	0.674*			0.790*			
4. 15,001-20,000	2.07							
5. 20,001-25,000	2.94							
6. 25,001-30,000	3.07							
7. มากกว่า 30,000	4.00	1.817		1.143*	1.933*			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ย	ผลต่างค่าเฉลี่ย						
		1	2	3	4	5	6	7
ข้อที่ 4 หากองค์กรบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่								
1. ต่ำกว่า 5,000	2.96				0.545*			
2. 5,001-10,000	3.25	0.287*			0.832*			
3. 10,001-15,000	3.06				0.640*			
4. 15,001-20,000	2.42							
5. 20,001-25,000	3.47				1.054*			
6. 25,001-30,000	3.43				1.012*			
7. มากกว่า 30,000	4.00	1.038*	0.752*	0.943*	1.583*			
ข้อที่ 5 หากองค์กรบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่								
1. ต่ำกว่า 5,000	3.00				0.333*			
2. 5,001-10,000	3.34	0.340*			0.673*			
3. 10,001-15,000	3.17				0.505*			
4. 15,001-20,000	2.67							
5. 20,001-25,000	3.71	0.706*			1.039*			
6. 25,001-30,000	3.50				0.833*			
7. มากกว่า 30,000	4.25	1.250*	0.910*	1.079*	1.583*			
ข้อที่ 6 ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอ								
1. ต่ำกว่า 5,000	2.62							
2. 5,001-10,000	3.46	0.842*						
3. 10,001-15,000	3.26	0.642*						
4. 15,001-20,000	3.48	0.868*						
5. 20,001-25,000	3.94	1.326*						
6. 25,001-30,000	3.86	1.242*						
7. มากกว่า 30,000	4.50	1.885*		1.243*				
ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งใช่หรือไม่								
1. ต่ำกว่า 5,000	2.49	0.804*						
2. 5,001-10,000	3.29							
3. 10,001-15,000	3.14							
4. 15,001-20,000	2.98							
5. 20,001-25,000	3.65	1.157*						
6. 25,001-30,000	3.64							
7. มากกว่า 30,000	4.25	1.760*						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อการความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย รายข้อที่ 1 - 7 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.14

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในรายข้อที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple Comparisons) โดยกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบเท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน $\text{sig} > 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ LSD (Least Significant Difference) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน $\text{sig} < 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในรายข้อที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ดังนี้

ข้อที่ 1 หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 2 เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 3 ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 4 หากองค์กรบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 5 หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกลอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 6 ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาปวส./อนุปริญญา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาปวส./อนุปริญญา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ความคิดเห็นของประชาชน ข้อที่	อาชีพ	จำนวน	M	S.D.	F	Sig.
1. หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด	ต่ำกว่าม3	211	3.32	0.894	13.926	0.000
	ม.6/ปวช.	142	3.89	0.782		
	ปวส/อนุปริญญา	17	3.65	0.702		
	ปริญญาตรี	21	3.81	0.602		
2. เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน	ต่ำกว่าม3	211	2.23	1.185	23.470	0.000
	ม.6/ปวช.	142	3.23	1.036		
	ปวส/อนุปริญญา	17	2.53	1.125		
	ปริญญาตรี	21	2.95	0.921		
3. ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน	ต่ำกว่าม3	211	2.21	1.127	23.701	0.000
	ม.6/ปวช.	142	3.15	0.970		
	ปวส/อนุปริญญา	17	2.41	1.004		
	ปริญญาตรี	21	3.00	1.000		
4. หากองค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่	ต่ำกว่าม3	211	2.75	1.108	15.140	0.000
	ม.6/ปวช.	142	3.44	0.847		
	ปวส/อนุปริญญา	17	3.24	0.437		
	ปริญญาตรี	21	3.43	0.978		
5. หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่	ต่ำกว่าม3	211	2.92	1.095	10.561	0.000
	ม.6/ปวช.	142	3.49	0.814		
	ปวส/อนุปริญญา	17	3.18	0.728		
	ปริญญาตรี	21	3.52	1.030		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ความคิดเห็นของ ประชาชน ข้อที่	อาชีพ	จำนวน	M	S.D.	F	Sig.
6. ถุงพลาสติกที่ใส่ สินค้ากลับมที่บ้าน ท่านเก็บแล้วนำ กลับมาใช้ใหม่เสมอ	ต่ำกว่าม3	211	2.96	1.123	16.106	0.000
	ม.6/ปวช.	142	3.70	1.077		
	ปวส/อนุปริญญา	17	2.88	1.111		
	ปริญญาตรี	21	3.90	0.995		
7. ท่านนำขวดน้ำ พลาสติกที่ใช้แล้วไป ตัดแปลงเพื่อใช้ ประโยชน์อย่างอื่น ในบ้านของท่าน บ่อยครั้งใช่หรือไม่	ต่ำกว่า ม3	211	2.77	1.190	12.592	0.000
	ม.6/ปวช.	142	3.51	1.189		
	ปวส/อนุปริญญา	17	2.59	1.372		
	ปริญญาตรี	21	3.43	1.121		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย
ของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย
จังหวัดนครราชสีมาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ผลต่างค่าเฉลี่ย			
		1	2	3	4
ข้อที่ 1 หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่าน จะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด					
1. ต่ำกว่า ม3	3.32				
2. ม.6/ปวช.	3.89	0.570*			
3. ปวส/อนุปริญญา	3.65				
4. ปริญญาตรี	3.81	0.492*			
ข้อที่ 2 เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน					
1. ต่ำกว่า ม3	2.23				
2. ม.6/ปวช.	3.23	1.005*			
3. ปวส/อนุปริญญา	2.53				
4. ปริญญาตรี	2.95	0.725*			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ผลต่างค่าเฉลี่ย			
		1	2	3	4
ข้อที่ 3 ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน					
1. ต่ำกว่า ม3	2.21				
2. ม.6/ปวช.	3.15	0.946*			
3. ปวส/อนุปริญญา	2.41				
4.ปริญญาตรี	3.00	0.791*			
ข้อที่ 4 หากองค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะ ท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่					
1. ต่ำกว่า ม3	2.75				
2. ม.6/ปวช.	3.44	0.695*			
3. ปวส/อนุปริญญา	3.24	0.486*			
4.ปริญญาตรี	3.43	0.680*			
ข้อที่ 5 หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่					
1. ต่ำกว่า ม3	2.92				
2. ม.6/ปวช.	3.49	0.574*			
3. ปวส/อนุปริญญา	3.18				
4.ปริญญาตรี	3.52				
ข้อที่ 6 ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอ					
1. ต่ำกว่า ม3	2.96				
2. ม.6/ปวช.	3.70	0.747*		0.822*	
3. ปวส/อนุปริญญา	2.88				
4.ปริญญาตรี	3.90	0.947*		1.022*	
ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งใช่หรือไม่					
1. ต่ำกว่า ม3	2.77				
2. ม.6/ปวช.	3.51	0.746*		0.926*	
3. ปวส/อนุปริญญา	2.59				
4.ปริญญาตรี	3.43	0.661*		0.840*	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยต่างกัน พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อการความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย รายข้อที่ 1 และ 4 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยรายข้อที่ 2 3 5 6 และ 7 ประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.16

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยแตกต่างกันมีความคิดเห็น ต่อความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในรายข้อที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple Comparisons) โดยกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบเท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลข $\text{sig} > 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ LSD (Least Significant Difference) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลข $\text{sig} < 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในรายข้อที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ดังนี้

ข้อที่ 2 เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยห้องเช่า/บ้านเช่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 3 ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยห้องเช่า/บ้านเช่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยบ้าน และร้านค้าของชำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 5 หากองค์กรบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยห้องเช่า/บ้านเช่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยบ้าน และบริษัท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 6 ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยบ้าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยห้องเช่า/บ้านเช่า และบริษัท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยห้องเช่า/บ้านเช่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยบ้าน และร้านค้า ของชำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีสภาพที่อยู่อาศัยต่างกัน

ความคิดเห็นของประชาชน ข้อที่	รายได้	จำนวน	M	S.D.	F	Sig.
1. หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่าน ท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่าน จะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด	บ้านอยู่อาศัย	327	3.51	0.889	2.141	0.060
	ร้านค้าของชำ	16	3.56	0.512		
	ร้านอาหาร	6	4.00	0.632		
	สวนอาหาร	1	3.00	.		
	ห้องเช่า/บ้านเช่า	39	3.95	0.826		
	บริษัท	2	3.50	0.707		
2. เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน	บ้านอยู่อาศัย	327	2.53	1.203	5.749	0.000
	ร้านค้าของชำ	16	2.69	1.352		
	ร้านอาหาร	6	2.83	1.472		
	สวนอาหาร	1	1.00	.		
	ห้องเช่า/บ้านเช่า	39	3.54	0.756		
	บริษัท	2	3.50	0.707		
3. ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน	บ้านอยู่อาศัย	327	2.47	1.110	9.856	0.000
	ร้านค้าของชำ	16	2.44	1.263		
	ร้านอาหาร	6	3.17	1.722		

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ความคิดเห็นของ ประชาชน ข้อที่	รายได้	จำนวน	M	S.D.	F	Sig.
	สวนอาหาร	1	1.00	.		
	ห้องเช่า/บ้านเช่า	39	3.69	0.655		
	บริษัท	2	3.50	0.707		
4. หากองค์กรบริหาร ส่วนตำบลขอให้ท่าน เป็นอาสาสมัครในการ รณรงค์การจัดการขยะ ท่านยินดีเป็น อาสาสมัครหรือไม่	บ้านอยู่อาศัย	327	3.04	1.063	1.385	0.229
	ร้านค้าของชำ	16	3.00	1.265		
	ร้านอาหาร	6	2.83	1.602		
	สวนอาหาร	1	1.00	.		
	ห้องเช่า/บ้านเช่า	39	3.31	0.569		
	บริษัท	2	3.50	0.707		
5. หากองค์กรบริหาร ส่วนตำบลจัด ฝึกอบรมเกี่ยวกับการ จัดการขยะท่านจะ เข้าร่วมหรือไม่	บ้านอยู่อาศัย	327	3.11	1.032	3.384	0.005
	ร้านค้าของชำ	16	3.00	1.033		
	ร้านอาหาร	6	3.17	1.472		
	สวนอาหาร	1	3.00	.		
	ห้องเช่า/บ้านเช่า	39	3.79	0.615		
	บริษัท	2	3.00	0.000		
6. ถุงพลาสติกที่ได้ สินค้ากลับมาที่บ้าน ท่านเก็บแล้วนำ กลับมาใช้ใหม่เสมอ	บ้านอยู่อาศัย	327	3.19	1.186	3.132	0.009
	ร้านค้าของชำ	16	3.25	1.183		
	ร้านอาหาร	6	4.00	0.894		
	สวนอาหาร	1	3.00	.		
	ห้องเช่า/บ้านเช่า	39	3.87	0.767		
	บริษัท	2	4.00	0.000		
7. ท่านนำขวดน้ำ พลาสติกที่ใช้แล้วไป ตัดแปลงเพื่อใช้ ประโยชน์อย่างอื่น ในบ้านของท่าน บ่อยครั้งใช่หรือไม่	บ้านอยู่อาศัย	327	2.95	1.258	5.291	0.000
	ร้านค้าของชำ	16	3.12	1.204		
	ร้านอาหาร	6	3.67	0.516		
	สวนอาหาร	1	2.00	.		
	ห้องเช่า/บ้านเช่า	39	3.90	0.852		
	บริษัท	2	4.50	0.707		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย
ของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย
จังหวัดนครราชสีมาที่มีสภาพที่อยู่อาศัยต่างกัน

สภาพที่อยู่อาศัย	ค่าเฉลี่ย	ผลต่างค่าเฉลี่ย					
		1	2	3	4	5	6
ข้อที่ 2 เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน							
1. บ้านอยู่อาศัย	2.53						
2. ร้านค้าของชำ	2.69						
3. ร้านอาหาร	2.83						
4. สวนอาหาร	1.00						
5. ห้องเช่า/บ้านเช่า	3.54	1.006*					
6. บริษัท	3.50						
ข้อที่ 3 ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน							
1. บ้านอยู่อาศัย	2.47						
2. ร้านค้าของชำ	2.44						
3. ร้านอาหาร	3.17						
4. สวนอาหาร	1.00						
5. ห้องเช่า/บ้านเช่า	3.69	1.221*	1.255*				
6. บริษัท	3.50						
ข้อที่ 5 หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่							
1. บ้านอยู่อาศัย	3.11						
2. ร้านค้าของชำ	3.00						
3. ร้านอาหาร	3.17						
4. สวนอาหาร	3.00						
5. ห้องเช่า/บ้านเช่า	3.79	0.688*				0.795*	
6. บริษัท	3.00						
ข้อที่ 6 ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอ							
1. บ้านอยู่อาศัย	3.19						
2. ร้านค้าของชำ	3.25						
3. ร้านอาหาร	4.00						
4. สวนอาหาร	3.00						
5. ห้องเช่า/บ้านเช่า	3.87	0.682*					
6. บริษัท	4.00	0.810*					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

สภาพที่อยู่อาศัย	ค่าเฉลี่ย	ผลต่างค่าเฉลี่ย					
		1	2	3	4	5	6
ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปคัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งใช่หรือไม่							
1. บ้านอยู่อาศัย	2.95						
2. ร้านค้าของชำ	3.12						
3. ร้านอาหาร	3.67						
4. สวนอาหาร	2.00						
5. ห้องเช่า/บ้านเช่า	3.90	0.949*	0.772*				
6. บริษัท	4.50						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5 ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความรู้ในการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย 4.5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีเพศต่างกัน 4.5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีอายุต่างกัน 4.5.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน และ 4.5.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน รายละเอียดดังนี้

4.5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีเพศต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีเพศต่างกัน พบว่า ในภาพรวมเพศชายและเพศหญิงมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ประเภทขยะย่อยสลายยาก ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 การเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีเพศต่างกัน

ความรู้ของประชาชน ประเภท	เพศชาย		เพศหญิง		t	Sig.
	M	S.D.	M	S.D.		
1. ขยะรีไซเคิล	4.53	0.890	4.02	1.525	4.151	0.000
2. ขยะอินทรีย์	0.89	1.103	0.48	0.878	3.959	0.000
3. ขยะอันตราย	3.95	2.163	4.72	2.197	-3.482	0.001
4. ขยะย่อยสลายยาก	1.19	0.776	1.16	1.003	0.331	0.741

* $p < 0.05$

4.5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีอายุต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีอายุต่างกัน พบว่า ในภาพรวม ประชาชนมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ประเภทขยะรีไซเคิล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ประเภทขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยาก ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.19

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยในประเภทที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ทั้งนี้ ผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple Comparisons) โดยประเภทขยะรีไซเคิลมีค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลวน $\text{sig} < 0.05$) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ในประเภทขยะที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ดังนี้

ขยะรีไซเคิล เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.19 การเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชนในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีอายุต่างกัน

ความรู้ของประชาชน ประเภท	อายุ	จำนวน	M	S.D.	F	Sig.
1. ขยะรีไซเคิล	ต่ำกว่า 20 ปี	14	4.07	1.385	4.699	0.000
	21-30ปี	40	3.73	1.724		
	31-40ปี	72	3.81	1.725		
	41-50ปี	133	4.34	1.173		
	51-60 ปี	98	4.56	0.920		
	61ปีขึ้นไป	34	4.53	0.788		
2. ขยะอินทรีย์	ต่ำกว่า 20 ปี	14	0.50	0.855	0.992	0.422
	21-30ปี	40	0.50	0.877		
	31-40ปี	72	0.75	1.084		
	41-50ปี	133	0.62	0.989		
	51-60 ปี	98	0.62	0.947		
	61ปีขึ้นไป	34	0.94	1.179		
3. ขยะอันตราย	ต่ำกว่า 20 ปี	14	3.57	2.901	1.566	0.169
	21-30ปี	40	4.38	2.404		
	31-40ปี	72	4.60	2.360		
	41-50ปี	133	4.56	2.083		
	51-60 ปี	98	4.42	1.947		
	61ปีขึ้นไป	34	3.59	2.476		
4. ขยะย่อยสลายยาก	ต่ำกว่า 20 ปี	14	1.57	1.785	1.039	0.394
	21-30ปี	40	1.00	1.013		
	31-40ปี	72	1.10	1.153		
	41-50ปี	133	1.20	0.833		
	51-60 ปี	98	1.22	0.682		
	61ปีขึ้นไป	34	1.12	0.478		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้ของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชน
ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มี
อายุต่างกัน

อายุ	ค่าเฉลี่ย	ผลต่างค่าเฉลี่ย					
		1	2	3	4	5	6
1. ขยะรีไซเคิล							
1. ต่ำกว่า 20 ปี	4.07						
2. 21-30ปี	3.73						
3. 31-40ปี	3.81						
4. 41-50ปี	4.34						
5. 51-60 ปี	4.56			0.756*			
6. 61ปีขึ้นไป	4.53						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ประเภทขยะรีไซเคิล และขยะอินทรีย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ประเภทขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยาก ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.21

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ในประเภทที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ทั้งนี้ ผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple Comparisons) โดยประเภทขยะรีไซเคิลและขยะอินทรีย์มีค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน $\text{sig} < 0.05$) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ในประเภทขยะที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ดังนี้

ขยะรีไซเคิล เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพลูกจ้าง มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ขยะอินทรีย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพกำลังศึกษา มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย ลูกจ้าง และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย และลูกจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีอาชีพลูกจ้าง มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีอาชีพต่างกัน

ความรู้ของประชาชน ประเภท	อาชีพ	จำนวน	M	S.D.	F	Sig.
1. ขยะรีไซเคิล	กำลังศึกษา	20	3.85	1.814	2.933	0.013
	ค้าขาย	92	4.33	1.101		
	ลูกจ้าง	70	4.57	0.714		
	รับจ้างทั่วไป	88	3.88	1.596		
	รับราชการ	19	4.11	1.595		
	เกษตรกร	102	4.35	1.317		
2. ขยะอินทรีย์	กำลังศึกษา	20	0.25	0.639	7.226	0.000
	ค้าขาย	92	0.92	1.040		
	ลูกจ้าง	70	1.03	1.035		
	รับจ้างทั่วไป	88	0.56	0.993		
	รับราชการ	19	0.79	1.084		
	เกษตรกร	102	0.30	0.830		
3. ขยะอันตราย	กำลังศึกษา	20	4.30	2.536	0.162	0.976
	ค้าขาย	92	4.43	2.098		
	ลูกจ้าง	70	4.44	1.775		
	รับจ้างทั่วไป	88	4.48	2.329		
	รับราชการ	19	4.53	1.954		
	เกษตรกร	102	4.24	2.490		
4. ขยะย่อยสลายยาก	กำลังศึกษา	20	1.25	1.372	1.203	0.307
	ค้าขาย	92	1.18	0.783		
	ลูกจ้าง	70	1.37	0.820		
	รับจ้างทั่วไป	88	1.17	1.261		
	รับราชการ	19	1.05	0.621		
	เกษตรกร	102	1.04	0.596		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.22 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้ของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีอาชีพต่างกัน

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	ผลต่างค่าเฉลี่ย					
		1	2	3	4	5	6
1. ขยะรีไซเคิล							
1. กำลังศึกษา	3.85						
2. ค้าขาย	4.33						
3. ลูกจ้าง	4.57				0.696*		
4. รับจ้างทั่วไป	3.88						
5. รับราชการ	4.11						
6. เกษตร	4.35						
2. ขยะอินทรีย์							
1. กำลังศึกษา	0.25						
2. ค้าขาย	0.92	0.728*			0.444		
3. ลูกจ้าง	1.03	0.871			0.587*		0.675*
4. รับจ้างทั่วไป	0.56	0.284*					
5. รับราชการ	0.79						
6. เกษตร	0.30						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ประเภทขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ และขยะอันตราย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ประเภทขยะย่อยสลายยาก ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.23

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยในประเภทที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ทั้งนี้ ผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple Comparisons) โดยประเภทขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ และขยะอันตราย มีค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน $\text{sig} < 0.05$) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ในประเภทขยะที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ดังนี้

ขยะรีไซเคิล เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และ ปวส./อนุปริญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ขยะอินทรีย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ขยะอันตราย เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.23 การเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ความรู้ของประชาชน ประเภท	อาชีพ	จำนวน	M	S.D.	F	Sig.
1. ขยะรีไซเคิล	ต่ำกว่าม3	211	4.04	1.455	4.430	0.004
	ม.6/ปวช.	142	4.49	1.057		
	ปวส/อนุปริญญา	17	4.76	0.562		
	ปริญญาตรี	21	4.10	1.513		
2. ขยะอินทรีย์	ต่ำกว่าม3	211	0.43	0.888	8.977	0.000
	ม.6/ปวช.	142	0.96	1.044		
	ปวส/อนุปริญญา	17	0.71	1.160		
	ปริญญาตรี	21	0.90	1.091		
3. ขยะอันตราย	ต่ำกว่าม3	211	4.70	2.322	4.807	0.003
	ม.6/ปวช.	142	4.05	1.965		
	ปวส/อนุปริญญา	17	3.06	2.358		
	ปริญญาตรี	21	4.71	1.953		
4. ขยะย่อยสลายยาก	ต่ำกว่าม3	211	1.12	0.895	2.199	0.088
	ม.6/ปวช.	142	1.31	1.005		
	ปวส/อนุปริญญา	17	1.12	0.600		
	ปริญญาตรี	21	0.86	0.359		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้ของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย ของชุมชน
ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา
ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ผลต่างค่าเฉลี่ย			
		1	2	3	4
1. ขยะรีไซเคิล					
1. ต่ำกว่า ม3	4.04				
2. ม.6/ปวช.	4.49	0.450*			
3. ปวส/อนุปริญญา	4.76	0.722*			
4.ปริญญาตรี	4.10				
2. ขยะอินทรีย์					
1. ต่ำกว่า ม3	0.43				
2. ม.6/ปวช.	0.96	0.429*			
3. ปวส/อนุปริญญา	0.71				
4.ปริญญาตรี	0.90				
3. ขยะอันตราย					
1. ต่ำกว่า ม3	4.70				
2. ม.6/ปวช.	4.05	0.647*			
3. ปวส/อนุปริญญา	3.06				
4.ปริญญาตรี	4.71				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การสำรวจความพร้อมของประชากรในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะชุมชนอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อสำรวจปริมาณขยะประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะทั่วไปและขยะอันตรายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อสำรวจความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน และ 4) เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้การบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง จำนวน 16,158 คน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้นำหมู่บ้าน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน) ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (ประธาน อสม.) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง ประชาชนทั่วไป และพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอย่างง่าย ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2 และใช้ค่า t-test และ F-test เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 และข้อ 4 รายละเอียดดังนี้

สรุปผลการวิจัย

5.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม โดยทำการวิเคราะห์จากประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย ผู้นำหมู่บ้าน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง ประชาชนทั่วไป พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง จำนวน 391 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 57.29 มีอายุอยู่ระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 34.02 โดยมีอาชีพเกษตรกร จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09

รายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 39.13 มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 53.96 อยู่ในบ้านพักอาศัย จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 83.63

5.2 ข้อมูลปริมาณขยะประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยาก ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการกำจัดขยะของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร 40 ครัวเรือน ใช้ระยะเวลาในการเก็บ 21 วัน โดยแยกขยะแต่ละประเภท แล้วหาค่าเฉลี่ยของขยะแต่ละประเภท ได้แก่ ขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยาก พบว่า ประชาชนมีการกำจัดขยะในครัวเรือน เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ขยะอินทรีย์ 1,124.3 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 57 ขยะรีไซเคิล 687.6 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 35 ขยะย่อยสลายยาก 87.8 กิโลกรัม/วัน และขยะอันตราย 62.6 กิโลกรัม/วัน คิดเป็นร้อยละ 3 คิดเป็นร้อยละ 5

ในภาพรวม เมื่อนำปริมาณขยะทุกประเภทมารวมกันได้ปริมาณ 1,962.3 กิโลกรัม ได้ค่าเฉลี่ยการผลิตขยะมูลฝอยประมาณ 2.3 กิโลกรัมต่อวันต่อครัวเรือน และได้สำรวจประชากรแต่ละครัวเรือนนำมาหาค่าเฉลี่ยได้ครัวเรือนละ 4 คนได้อัตราการผลิตขยะ 0.57 กิโลกรัมต่อคนต่อวัน หากคิดอัตราการผลิตขยะมูลฝอยทั้งตำบลแล้วประชากรในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเมืองมีจำนวนทั้งสิ้น 16,158 คน จึงมีการผลิตขยะในเขตพื้นที่ประมาณ 9,210 กิโลกรัม/วัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างกลุ่มร้านค้าและกลุ่มที่อยู่อาศัย จำแนกตามประเภทของขยะ พบว่า ในภาพรวมปริมาณขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยากของกลุ่มร้านค้ามีมากกว่ากลุ่มที่อยู่อาศัย โดยผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลใน 3 สัปดาห์ รายละเอียดดังนี้

ขยะรีไซเคิล พบว่า ขยะของกลุ่มร้านค้ามีปริมาณ อยู่ระหว่าง 15.75 – 16.50 กิโลกรัมต่อวัน ซึ่งมากกว่ากลุ่มที่อยู่อาศัยมีปริมาณ อยู่ระหว่าง 4.60 – 5.00 กิโลกรัมต่อวัน

ขยะอินทรีย์ พบว่า ขยะของกลุ่มร้านค้ามีปริมาณ อยู่ระหว่าง 6.75 – 7.80 กิโลกรัมต่อวัน ซึ่งมากกว่ากลุ่มที่อยู่อาศัยมีปริมาณ อยู่ระหว่าง 1.10 – 1.40 กิโลกรัมต่อวัน

ขยะอันตราย พบว่า ขยะของกลุ่มร้านค้ามีปริมาณ อยู่ระหว่าง 0.275 – 0.375 กิโลกรัมต่อวัน ซึ่งมากกว่ากลุ่มที่อยู่อาศัยมีปริมาณ อยู่ระหว่าง 0.06 – 0.10 กิโลกรัมต่อวัน

ขยะย่อยสลายยาก พบว่า ขยะของกลุ่มร้านค้ามีปริมาณ อยู่ระหว่าง 1.625 – 2.000 กิโลกรัมต่อวัน ซึ่งมากกว่ากลุ่มที่อยู่อาศัยมีปริมาณ อยู่ระหว่าง 0.09 – 0.11 กิโลกรัมต่อวัน

เมื่อพิจารณาตามขนาดครัวเรือน จำแนกตามประเภทของขยะ พบว่า ในภาพรวมครัวเรือนที่มีขนาดเฉลี่ย 8 คนต่อครัวเรือน มีทั้งขยะในทั้งประเภทขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยากปริมาณสูงสุด รองลงมา คือ ครัวเรือนที่มีขนาดเฉลี่ย 5 คนต่อครัวเรือน และครัวเรือนที่มีขนาดเฉลี่ย 2 คนต่อครัวเรือน ตามลำดับ

5.3 ข้อมูลความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ในภาพรวม ประชาชนมีความพร้อมของการมีส่วนร่วม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับระดับปานกลาง เท่ากับ 3.06 โดยประชาชนให้ความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในรายชื่อที่ 1 กรณีที่จะต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือน ท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด เท่ากับ 3.57 นั่นคือ ประชาชนมีความคิดเห็นว่ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า

กลุ่มขยะรีไซเคิล เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนใช้วิธีการขาย คิดเป็นร้อยละ 86.29 โดยขยะเศษเหล็ก/โลหะมีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 391 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด รองลงมา คือ การทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 9.57 โดยขยะกระป๋องมีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.93 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด

กลุ่มขยะอินทรีย์ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนใช้วิธีการทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 69.99 โดยขยะเศษอาหารมีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 319 คน คิดเป็นร้อยละ 81.59 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด รองลงมา คือ การนำไปใช้ต่อ คิดเป็นร้อยละ 15.86 โดยขยะเศษผักมีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด

กลุ่มขยะอันตราย เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนใช้วิธีการทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 62.00 โดยขยะหลอดไฟมีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 302 คน คิดเป็นร้อยละ 77.24 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด รองลงมา คือ การฝังกลบ คิดเป็นร้อยละ 16.92 โดยขยะเข็มฉีดยามีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.72 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด

กลุ่มขยะย่อยสลายยาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนใช้วิธีการเผา คิดเป็นร้อยละ 55.00 โดยขยะโฟมมีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 258 คน คิดเป็นร้อยละ 65.98 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด รองลงมา คือ การทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 32.85

โดยขณะเปลือกลูกอมมีผู้ตอบสูงสุด เท่ากับ 142 คน คิดเป็นร้อยละ 36.32 จากจำนวนผู้ตอบทั้งหมด เมื่อพิจารณาความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย พบว่า ในภาพรวมประชาชนส่วนใหญ่ มีการรับรู้ข่าวสาร คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.44 โดยได้รับข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนร่วมงานสูงสุด จำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และการมีส่วนร่วมของประชาชน คิดเป็นร้อยละ 83.32 โดยการสร้างวินัยการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะภายในครอบครัวก่อนเป็นอันดับแรกสูงสุด จำนวน 378 คน คิดเป็นร้อยละ 96.68 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และการมีส่วนร่วมของประชาชน

5.4 ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

5.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศต่างกัน พบว่า ในภาพรวมเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย รายข้อที่ 1 2 4 และ 5 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยรายข้อที่ 3 6 และ 7 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุต่างกัน พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยรายข้อที่ 2 และ 3 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยรายข้อที่ 1 4 5 6 และ 7 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในรายข้อที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple Comparisons) โดยกรณีที่กำลังความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบเท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน sig > 0.05) จะทำการทดสอบวิธีแบบ LSD (Least Significant Difference) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน sig < 0.05) จะทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

ข้อที่ 1 หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี อยู่ระหว่าง 21 – 30 ปี อยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี และ 60 ปี ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 21 – 30 ปี และอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 4 หากองค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี อยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี และอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 21 – 30 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 5 หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 6 ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี ระหว่าง 31 – 40 ปี และ 61 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งใช่หรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี อยู่ระหว่าง 41 – 50 ปี และอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอายุอยู่ระหว่าง 51 – 60 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน พบว่าในภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อการความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยรายชื่อที่ 1 - 7 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในรายชื่อที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple Comparisons) โดยกรณีที่กำลังความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบเท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลข $\text{sig} > 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ LSD (Least Significant Difference) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลข $\text{sig} < 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

ข้อที่ 1 หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพกำลังศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 2 เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพกำลังศึกษา ค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 3 ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพลูกจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 4 หากองค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพกำลังศึกษา และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพกำลังศึกษา ค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 5 หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 6 ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปดัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพเกษตร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย ลูกจ้าง และรับราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อการความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอย รายข้อที่ 1 - 7 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในรายข้อที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple Comparisons) โดยกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบเท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน $\text{sig} > 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ LSD (Least Significant Difference) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน $\text{sig} < 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

ข้อที่ 1 หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,001 – 25,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท และระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 2 เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท ระหว่าง 10,001-15,000 บาท ระหว่าง 20,001-25,000 บาท ระหว่าง 25,001-30,000 บาท และมากกว่า 30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท ระหว่าง 10,001-15,000 บาท ระหว่าง 20,001-25,000 บาท ระหว่าง 25,001-30,000 บาท และมากกว่า 30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท และระหว่าง 10,001-15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 3 ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท ระหว่าง 10,001-15,000 บาท และมากกว่า 30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท ระหว่าง 10,001-15,000 บาท และมากกว่า 30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 4 หากองค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ระหว่าง 5,001-10,000 บาท และระหว่าง 10,001-15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 5 หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท และระหว่าง 20,001 – 25,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ระหว่าง 5,001-10,000 บาท และระหว่าง 10,001-15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 6 ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนมากกว่า 30,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 10,001-15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งใช่หรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีรายได้อต่อเดือนระหว่าง 5,001-

10,000 บาท ระหว่าง 20,001-25,000 บาท และมากกว่า 30,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่าในภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อการความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยรายข้อที่ 1 - 7 แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็น ต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในรายข้อที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple Comparisons) โดยกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบเท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน $\text{sig} > 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ LSD (Least Significant Difference) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน $\text{sig} < 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

ข้อที่ 1 หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 2 เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 3 ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 4 หากองค์กรการบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษาอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 5 หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 6 ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาปวส./อนุปริญญา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาปวส./อนุปริญญา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษา ม.6/ปวช. และปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยต่างกัน พบว่าในภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นต่อการความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยรายข้อที่ 1 และ 4 ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยรายข้อที่ 2 3 5 6 และ 7

ประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รายละเอียดดังตารางที่ 4.16

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในรายชื่อที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ โดยผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple Comparisons) โดยกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบเท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน $\text{sig} > 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ LSD (Least Significant Difference) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และกรณีที่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน $\text{sig} < 0.05$) จะทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยในรายชื่อที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ดังนี้

ข้อที่ 2 เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยห้องเช่า/บ้านเช่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยบ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 3 ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยห้องเช่า/บ้านเช่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยบ้าน และร้านค้าของชำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 5 หากองค์กรบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยห้องเช่า/บ้านเช่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยบ้าน และบริษัท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 6 ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยบ้าน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยห้องเช่า/บ้านเช่า และบริษัท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อที่ 7 ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ใช้แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นในบ้านของท่านบ่อยครั้งหรือไม่ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยห้องเช่า/บ้านเช่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีสภาพที่อยู่อาศัยบ้าน และร้านค้าของชำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.5 ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความรู้ในการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

5.5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีเพศต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีเพศต่างกัน พบว่า ในภาพรวมเพศชายและเพศหญิงมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ประเภทขยะย่อยสลายยาก ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.5.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีอายุต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีอายุต่างกัน พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ประเภทขยะรีไซเคิล แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ประเภทขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยาก ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยในประเภทที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ทั้งนี้ ผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple Comparisons) โดยประเภทขยะรีไซเคิลมีค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลวน $\text{sig} < 0.05$) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

ขยะรีไซเคิล เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.5.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ในภาพรวมประชาชนมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ประเภทขยะรีไซเคิล และขยะอินทรีย์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ประเภทขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยาก ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ในประเภทที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ทั้งนี้ ผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple Comparisons) โดยประเภท ขยะรีไซเคิลและขยะอินทรีย์มีค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน $\text{sig} < 0.05$) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

ขยะรีไซเคิล เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพลูกจ้าง มีความรู้ในการกำจัด ขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ขยะอินทรีย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มที่ 1 ประชาชนที่มีอาชีพกำลังศึกษา มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับ ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย ลูกจ้าง และรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 2 ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับ ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย และลูกจ้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มที่ 3 ประชาชนที่มีอาชีพลูกจ้าง มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชน ที่มีอาชีพเกษตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.5.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ใน ภาพรวมประชาชนมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ประเภทขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ และขยะ อันตราย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ประเภทขยะย่อยสลายยาก ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้น เพื่อให้ทราบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอย ในประเภทที่แตกต่างกันเป็นรายคู่ ทั้งนี้ ผู้วิจัยทำการจับคู่ (Post Hoc Multiple Comparisons) โดยประเภท ขยะรีไซเคิล ขยะอินทรีย์ และขยะอันตราย มีค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดสอบไม่เท่ากัน (ค่าสถิติทดสอบเลเวน $\text{sig} < 0.05$) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบวิธีแบบ Dunnett's T3 ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05 สรุปได้ดังนี้

ขยะรีไซเคิล เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาดำกว่า ม.3 มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษาม.6/ปวช. และ ปวส./อนุปริญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ขยะอินทรีย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาดำกว่า ม.3 มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษาม.6/ปวช. อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ขยะอันตราย เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.3 มีความรู้ในการกำจัดขยะมูลฝอยแตกต่างกับประชาชนที่มีระดับการศึกษาม.6/ปวช. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.6 อภิปรายผล

1. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณขยะประเภทต่าง ๆ พบว่า ประชาชนมีการกำจัดขยะในครัวเรือน มีขยะอินทรีย์มากถึง 1,124.3 กิโลกรัม/วัน รองลงมาคือ ขยะรีไซเคิล 687.6 กิโลกรัมและขยะย่อยสลายยาก 87.8 กิโลกรัม ทั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงภาพสะท้อนของชุมชนที่เป็นเกษตรกรอย่างแท้จริง โดยจะพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
2. จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ในภาพรวม ประชาชนมีความพร้อมของการมีส่วนร่วม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับระดับปานกลาง เท่ากับ 3.06 ทั้งนี้ สาเหตุอาจเกิดจากการรับรู้ข่าวสารข้อมูลที่อาจเกิดความคลาดเคลื่อน เนื่องจาก ส่วนใหญ่แล้วประชาชนได้รับข่าวสารจากเพื่อนในชุมชนมากถึง 357 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30 จากผู้ตอบทั้งหมด ซึ่งได้รับข้อมูลจากการแนะนำ/ประชาสัมพันธ์จาก เจ้าหน้าที่เทศบาล จำนวน 355 คน คิดเป็นร้อยละ 90.79 จากผู้ตอบทั้งหมด
3. จากผลการเปรียบเทียบระดับความพร้อมในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอาชีพ รายได้ต่อเดือน และระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับระดับความรู้ในการบริหารจัดการขยะของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และระดับการศึกษา โดยพบว่าประชาชนมีความรู้แตกต่างกัน เช่นกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการประกอบอาชีพของประชาชน ภาระหน้าที่ ของคนมีผลต่อการมีส่วนร่วมให้การบริหารจัดการขยะ รวมทั้งการได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเข้าถึงข้อมูล ดังปรากฏได้จากระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษากว่ามัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 53.96 และ

ส่วนใหญ่ประชาชนในเขตพื้นที่ดังกล่าวมีอาชีพเป็นเกษตรกร จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.09 เทียบกับผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

4. จากการศึกษาวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทขยะพบว่า

ขยะรีไซเคิล ประชาชนส่วนใหญ่เลือกวิธีการกำจัดขยะโดยการขายมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 86.29 จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ขยะอินทรีย์ ขยะอันตราย และขยะย่อยสลายยาก ประชาชนส่วนใหญ่เลือกวิธีการกำจัดขยะโดยการทิ้งมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ 66.69 62.00 และ 41.90 ตามลำดับ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความรู้ ความเข้าใจต่อการกำจัดขยะในประเภทต่าง ๆ ไม่ถูกต้อง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการได้รับข่าวสารที่ไม่ใช่หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงจึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน โดยค่าเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพิจารณาตามประเภทขยะ และเพศ พบว่า

ขยะรีไซเคิล ประชาชนที่มีเพศชายมีความรู้ ความเข้าใจ เท่ากับ 4.53 และเพศหญิง เท่ากับ 4.02 เมื่อเทียบกับคะแนนเต็ม

ขยะอินทรีย์ ประชาชนที่มีเพศชายมีความรู้ ความเข้าใจ เท่ากับ 0.89 และเพศหญิง เท่ากับ 0.48 เมื่อเทียบกับคะแนนเต็ม

ขยะอันตราย ประชาชนที่มีเพศชายมีความรู้ ความเข้าใจ เท่ากับ 3.95 และเพศหญิง เท่ากับ 4.27 เมื่อเทียบกับคะแนนเต็ม

ขยะย่อยสลายยาก ประชาชนที่มีเพศชายมีความรู้ ความเข้าใจ เท่ากับ 1.19 และเพศหญิง เท่ากับ 1.16 เมื่อเทียบกับคะแนนเต็ม

5.7 ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

- 1.1 เมื่อพิจารณาประเภทของขยะที่เกิดขึ้นในครัวเรือน พบว่า ในภาพรวมเป็นกลุ่มขยะรีไซเคิล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 84.81 โดยส่วนใหญ่เป็นขยะเศษเหล็ก/โลหะ คิดเป็นร้อยละ 92.58 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมา คือ กลุ่มขยะอันตราย มีค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 62.73 โดยส่วนใหญ่เป็นขยะหลอดไฟ คิดเป็นร้อยละ 77.24 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ในการพัฒนาชุมชน ควรที่จะให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านการจัดการขยะแต่ละประเภทให้ชัดเจนมากขึ้น

- 1.2 พัฒนาระบบการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจของประชาชนให้เกิดการยอมรับและยินดีปฏิบัติตาม โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน นอกจากนี้ แสดงให้ประชาชนรับรู้เกี่ยวกับวิธีการกำจัดขยะเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มประชาชนที่มีอาชีพ รายได้ต่อเดือน และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน
- 1.3 หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องขยะควรมีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพต่อการบริหารจัดการต่อไป
- 1.4 ควรมีการจัดอบรมโดยกำหนดให้มีผู้แทนชุมชนประจำหมู่บ้านต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดการสร้างผู้นำของชุมชน รวมทั้ง เป็นการส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ข่าวสาร โดยคนในพื้นที่ให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

2 ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเปรียบเทียบแนวทางการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งในระดับจังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้ง ควรมีการศึกษาความคุ้มค่าและจุดคุ้มทุนของงบประมาณที่ใช้ในการบริหารเรื่องนี้ โดยเฉพาะ เพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการพัฒนาองค์กรต่อไป
- 2.2. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการสัมภาษณ์ผู้บริหาร บุคลากร และประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเพื่อให้ได้สารสนเทศทั้งในมิติของผู้ให้บริการและมิติผู้รับบริการเพิ่มขึ้น
- 2.3. ควรศึกษาเปรียบเทียบปริมาณการทิ้งขยะ จำแนกแต่ละประเภทเพิ่มเติมระหว่างกลุ่มบ้านพักอาศัย ร้านค้า สถานประกอบการ/โรงงาน และหน่วยงานราชการ/เอกชน โดยเพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในชุมชนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2553). **คู่มือการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีและเพิ่มมูลค่า**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บริษัท ซีซี จำกัด.
- กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2536). **เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอย และสถานที่นำวัสดุกลับคืน**
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี. (2543). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9**
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2552). **รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ : [ม.ป.พ.].
- พิชิต สกุลพรหมณ์. (2535). **การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ : [ม.ป.พ.].
- พัฒนา มูลพฤกษ์. (2539). **อนามัยสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ : [ม.ป.พ.].
- จตุพร บุณยานก. (2540). **โครงการการจัดการขยะมูลฝอยด้วยธุรกิจสีเขียวในโรงเรียนกรณีศึกษาโรงเรียนเขลางค์นคร** : [ม.ป.พ.].
- สมนึก ชัชวาลย์. (2543). **รายงานการวิจัยเรื่องของเสียจากครัวเรือน : วิธีปฏิบัติและแนวคิดในการจัดการ-แก๊ว.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,สถาบันวิจัยสังคม.จังหวัดเชียงใหม่:นพบุรีการพิมพ์.**
- วินัย วีระพัฒนานนท์และอุทุมพร ไพลิน. (2545). **การจัดการสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประสานมิตร
- ชนินทร์ เลิศคณาวินชกุลและภัทรา ปัญญาวัฒนกิจ. (2547). **การกำจัดและนำกลับคืนขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์**. รายงานการวิจัย, โครงการฟิสิกส์และวิศวกรรม. กรุงเทพฯ.
- เดือนจิต สุตสาทา. (2547). **การศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในเขตเทศบาล ตำบลท่าเรือพระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี**. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อารมณ บัญเชิดชาย. (2549). **การพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง การจัดการขยะมูลฝอย สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ**. ปริญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา (การสอนสิ่งแวดล้อม) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สมาคมพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม. (2551). **เกี่ยวกับขยะมูลฝอย**. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://www.adeq.or.th/web/news/news_green_detail.
- วันชัย นิลพัฒน์. (2546). **การศึกษาพฤติกรรมในการจัดการขยะของนักเรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล จังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการมัธยมศึกษา (การสอนสิ่งแวดล้อม) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิสูตร พิงษ์อินและสัมฤทธิ์ ทองศรี. (2545). **การจัดการสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สุชาดา จักรพิสูทธิ์. (2547). **การศึกษาทางเลือกของชุมชน**. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประยูร ศรีประสาธน์. (2542). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษา**, รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ปทุมธานี.
- อภิญา กังสนารักษ์. (2544). **รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์กรที่มีประสิทธิภาพระดับคณะของสถาบันอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อकिन รพีพัฒน์. (2547). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา**. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุข.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2547). **การบริหารและจัดการเทศบาลในยุคปฏิรูปการเมือง**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทร์เฟซ.
- เกษม ต้นดิผลาชีวะ. (2540). **จิตสำนึก**. นิตยสารใกล้หมอ, ปีที่ 21(11)
- ไตรรงค์ เฉวียงหงส์. (2544). **การพัฒนาแบบวัดจิตสำนึกต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทสำหรับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิทยา เชียงกุล. (2552). **อธิบายศัพท์จิตวิทยาและการพัฒนาตนเอง**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สายธาร จำกัด
- ไตรรงค์ เฉวียงหงส์. (2544). **การพัฒนาแบบวัดจิตสำนึกต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทสำหรับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. (2523). เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาจิตวิทยาทั่วไป.
กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Cohen, J. and Uphoff, N. (1981). **Rural Development Participation: Concepts and Measures for Project Design**, Implementation and Evaluation, Ithaka, Cornell University

United Nation , Department of Internation Economic and Social Affair. **Popular Participation as a Strategy for Promoting Community Level Action and Nation Development**. Report of The Meeting for The Adhoc Group of Expert. New York :United Nation 1981

Koufman, H.F. (1949). **Participation Organized Activities in Selected Kentucky Localities**. Agricultural Experiment Station Bulletins. March p. 7.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การสำรวจความพร้อมของประชากรในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะชุมชน

อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาความพร้อมของประชาชนในการมีส่วนร่วมกับการบริหารจัดการขยะชุมชน อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาเป็นแนวทางให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลในเมืองได้นำข้อมูลนี้ประกอบการจัดทำแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมให้มีประสิทธิภาพ และตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง

แบบสอบถามนี้มี 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน จำนวน 22 ข้อ

ตอนที่ 3 ด้านความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 4 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย จำนวน 7 ข้อ

ขอให้ทุกท่านอ่านคำชี้แจงในแต่ละตอนให้เข้าใจ และตอบคำถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงให้มากที่สุดคำตอบของท่านจะถูกเก็บเป็นความลับ และการวิเคราะห์จะกระทำในภาพรวมผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายวัฒนพงษ์ สิงห์วิเศษ

นักศึกษา หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

การบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค

สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

1. () ชาย

2. () หญิง

2. อายุ

1. () ต่ำกว่า 20 ปี

2. () 21 – 30 ปี

3. () 21 – 30 ปี

4. () 31 – 40 ปี

5. () 41 – 50 ปี

6. () 51 – 60 ปี

7. () 61 ปีขึ้นไป

3. อาชีพ

1. () กำลังศึกษา

2. () ค้าขาย

3. () ลูกจ้าง

4. () รับจ้างทั่วไป

5. () รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ

6. () ทำการเกษตร

4. รายได้ต่อเดือน

1. () ต่ำกว่า 5,000 บาท

2. () 5,001 - 10,000 บาท

3. () 10,001 - 15,000 บาท

4. () 15,001 - 20,000 บาท

5. () 20,001 - 25,000 บาท

6. () 25,001 - 30,000 บาท

7. () มากกว่า 30,000 บาท

5. ระดับการศึกษา

1. () น้อยกว่า ม.3

2. () ม.6/ปวช.

3. () ปวส./อนุปริญญา

4. ()ปริญญาตรี

5. () มากกว่าปริญญาตรี

6. สภาพบ้านอยู่อาศัย

1. () บ้านอยู่อาศัย

2. () ร้านค้าของชำ

3. () ร้านอาหาร

4. () สวนอาหาร

5. () ห้องเช่า/บ้านเช่า

6. () บริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัด

7. () บ้านพักของหน่วยงานราชการ/หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

ตอนที่ 2 การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของประชาชน

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ตามที่ท่านปฏิบัติจริง โดยพิจารณาจากข้อความข้างล่างนี้

ประเภทขยะ	รูปแบบการจัดการ				
	ทิ้ง	เผา	ฝัง กลบ	ขาย	นำไปใช้ ต่อ
1. ขยะรีไซเคิล					
1.1 ขวดแก้ว					
1.2 พลาสติก					
1.3 กระดาษ					
1.4 เศษเหล็ก/โลหะ					
1.5 กระจัง					
2. ขยะอินทรีย์					
2.1 เศษผัก					
2.2 เศษอาหาร					
2.3 เปลือกผลไม้					
3. ขยะอันตราย					
3.1 กระจังยาฆ่าแมลง					
3.2 กระจังสีสเปรย์					
3.3 ยาหมดอายุ					
3.4 เชื้อฉีดยา					
3.5 ถ่านไฟฉาย					
3.6 หลอดไฟ					
3.7 แบตเตอรี่					
4. ขยะย่อยสลายยาก					
4.1 ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป					
4.2 เปลือกลูกอม					
4.3 ถุงขนม					
4.4 ถุงพลาสติกเปื้อนอาหาร					
4.5 กล่องนม					
4.6 กล่องโฟม					
4.7 ฝ้ายอ้อมสำเร็จรูป					

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอย

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ด้านความพร้อมในการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาจากข้อความข้างล่างนี้

ลำดับ	ความพร้อมในการมีส่วนร่วม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	หากต้องมีการคัดแยกขยะในครัวเรือนของท่านท่านคิดว่าสมาชิกในครัวเรือนของท่านจะให้ความร่วมมือมากน้อยเท่าใด					
2	เมื่อท่านไปซื้อสินค้าในร้านค้าท่านนำถุงผ้าไปใช้แทนถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน					
3	ท่านปฏิเสธการใส่สินค้าในถุงพลาสติกบ่อยครั้งแค่ไหน					
4	หากองค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ท่านเป็นอาสาสมัครในการรณรงค์การจัดการขยะท่านยินดีเป็นอาสาสมัครหรือไม่					
5	หากองค์การบริหารส่วนตำบลจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการขยะท่านจะเข้าร่วมหรือไม่					
6	ถุงพลาสติกที่ใส่สินค้ากลับมาที่บ้านท่านเก็บแล้วนำกลับมาใช้ใหม่เสมอ					

ลำดับ	ความพร้อม ในการมีส่วนร่วม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7	ท่านนำขวดน้ำพลาสติกที่ ใช้แล้วไปตัดแปลงเพื่อใช้ ประโยชน์อย่างอื่นในบ้าน ของท่านบ่อยครั้งใช่ หรือไม่					

ตอนที่ 4 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย / ในช่อง () หน้าข้อที่ท่านเห็นว่าถูก และตรงกับความเป็นจริงของท่าน

การรับรู้ข่าวสาร

1. ท่านได้รับรู้ข่าวสารการจัดการขยะมูลฝอยจากสื่อโทรทัศน์/วิทยุ () 1. ใช่ () 2. ไม่ใช่
2. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารจากเอกสารแนะนำของทางราชการ () 1. ใช่ () 2. ไม่ใช่
3. ท่านได้รับความรู้ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ นิตยสารในการจัดการขยะมูลฝอย () 1. ใช่ () 2. ไม่ใช่
4. ท่านได้รับการแนะนำ/ประชาสัมพันธ์จากเจ้าหน้าที่เทศบาล () 1. ใช่ () 2. ไม่ใช่
5. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารจากเพื่อนในชุมชน () 1. ใช่ () 2. ไม่ใช่

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย

1. ท่านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการร่วมคิดร่วมทำร่วมแก้ไขปัญหาขยะของชุมชน () 1. ใช่ () 2. ไม่ใช่
2. ท่านได้ร่วมปฏิบัติงานการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนด้วยความสมัครใจ () 1. ใช่ () 2. ไม่ใช่
3. ท่านเป็นผู้นำในการมีส่วนร่วมการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน () 1. ใช่ () 2. ไม่ใช่
4. การคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งเป็นหน้าที่ของท่าน ช่วยลดปริมาณขยะได้ () 1. ใช่ () 2. ไม่ใช่
5. ท่านสร้างวินัยการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะภายในครอบครัวก่อนเป็นอันดับแรก () 1. ใช่ () 2. ไม่ใช่

แบบเก็บตัวอย่างขยะมูลฝอยในครัวเรือน

คำชี้แจง กรุณาระบุปริมาณขยะแต่ละประเภท ที่เกิดขึ้นในครัวเรือนของท่านในแต่ละวัน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

1. ขยะรีไซเคิล _____ (กิโลกรัม/วัน)

☐ 1. ขวดแก้ว	☐ 2. ขวดพลาสติก
☐ 3. กระดาษ	☐ 4. เศษเหล็ก/โลหะ
☐ 5. กระจก	อื่นๆ _____

2. ขยะอินทรีย์ _____ (กิโลกรัม/วัน)

☐ 1. เศษผัก	☐ 2. เศษอาหาร
☐ 3. เปลือกผลไม้	อื่นๆ _____

3. ขยะอันตราย _____ (กิโลกรัม/วัน)

☐ 1. กระจกขุ่นมาแมลง	☐ 2. กระจกสีสเปรย์
☐ 3. ขาหมอคออายุ	☐ 4. เข็มฉีดยา
☐ 5. ถ่านไฟฉาย	☐ 6. หลอดไฟฟ้า
☐ 7. แบตเตอรี่	อื่นๆ _____

4. ขยะย่อยสลายยาก _____ (กิโลกรัม/วัน)

☐ 1. ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป	☐ 2. เปลือกลูกอม
☐ 3. ถุงขนม	☐ 4. ถุงพลาสติกเป็นอาหาร
☐ 5. กล่องนม	☐ 6. กล่องโฟม
อื่นๆ _____	

ประวัติผู้เขียน

นายวัฒนพงษ์ สิงห์วิเศษ เกิดเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2518 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 140/4 หมู่ที่ 2 ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา 30110 ด้านการศึกษา พ.ศ. 2531 ประถมศึกษา (ป.6) โรงเรียนรัตโนภาสถนนสุรนารี ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2534 มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) โรงเรียนรัตโนภาส ถนนสุรนารี ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2537 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาการก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา พ.ศ. 2539 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา พ.ศ. 2550 ระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (เทคโนโลยีก่อสร้าง) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ประวัติการทำงาน พ.ศ. 2540 – 2544 เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง องค์กรบริหารส่วนตำบลธารละหลอด ตำบลธารละหลอด อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา 2545 – 2546 เจ้าหน้าที่บริหารงานช่าง องค์กรบริหารส่วนตำบลคงใหญ่ ตำบลคงใหญ่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ตำแหน่งปัจจุบัน 2557 ผู้อำนวยการกองช่าง องค์กรบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา